

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. การเตรียมสารละลายและแผ่นฟิล์มเจลละติน

ปัจจุบันเจลละตินเป็นวัตถุดิบหลักที่สำคัญในอุตสาหกรรมการผลิตเปลือกแคปซูล เนื่องจากเป็นสารที่มีคุณสมบัติการกักฟิล์มที่ดีมีความแข็งแรงทางกล หาได้ง่าย และย่อยสลายได้ (Jongjareonrak และคณะ, 2006) ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยนี้ เจลละตินจึงใช้เป็นกลุ่มควบคุมสำหรับการศึกษาการทดแทนการใช้เจลละตินด้วยแป้งในการเตรียมเปลือกแคปซูลชนิดแข็ง โดยเปรียบเทียบคุณสมบัติทางกายภาพของสารละลาย แผ่นฟิล์ม และเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมจากเจลละตินและการนำแป้งมาทดแทนเจลละตินบางส่วน นอกจากนี้ ยังเปรียบเทียบกับเปลือกแคปซูลเจลละตินชนิดแข็งที่มีจำหน่ายทางการค้าในปัจจุบันด้วย

1.1 คุณสมบัติของสารละลายเจลละติน

จากการศึกษาเบื้องต้นโดยใช้เจลละตินจากแหล่งผลิตหลายแหล่ง พบว่า เจลละตินแต่ละแหล่งให้สารละลายที่มีสีแตกต่างกัน ในงานวิจัยนี้ได้เลือกใช้เจลละตินจากบริษัท Gelita® สำหรับการศึกษาทั้งหมด ซึ่งเป็นแหล่งเดียวกับที่อุตสาหกรรมการผลิตเปลือกแคปซูลใช้ และในการศึกษานี้มีการใช้เจลละตินเพียง 2 รุ่นผลิต เพื่อควบคุมความผันแปรระหว่างผู้ผลิตและกระบวนการผลิตต่างๆ และได้เลือกเตรียมสารละลายเจลละตินที่มีความเข้มข้น 33 %w/w เนื่องจากเป็นความเข้มข้นที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในอุตสาหกรรมการผลิตเปลือกแคปซูลชนิดแข็ง และยังเป็นความเข้มข้นซึ่งอยู่ในช่วงที่ Jones (1987c: 68-79) ได้แนะนำให้ใช้ (30-40 %w/w) จากผลการศึกษา พบว่า สารละลายเจลละตินที่เตรียมได้มีลักษณะเป็นเจลใสสีน้ำตาลเล็กน้อย มีความหนืด 1457.86 mPa.s ที่อุณหภูมิ 50 ± 2 °C

1.2 คุณสมบัติของแผ่นฟิล์มเจลละติน

คุณสมบัติของแผ่นฟิล์มเจลละตินที่เตรียมได้แสดงดังตารางที่ 3 แผ่นฟิล์มเจลละตินเตรียมได้จากสารละลายเจลละตินโดยวิธีการลากเป็นแผ่นฟิล์มด้วย TLC spreader ให้มีความหนา 0.75 มม. หลังจากอบให้แห้งแล้ว ความหนาของแผ่นฟิล์มเจลละตินลดลงเหลือ 0.110 มม. เนื่องจากการระเหยของน้ำออกจากแผ่นฟิล์ม หลังจากการอบแห้ง 2 ชั่วโมง แผ่นฟิล์มเจลละตินที่เตรียมได้ยังคงเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C

50 %RH ต่อไป แผ่นฟิล์มเจลละตินที่เตรียมได้มีลักษณะใสและยืดหยุ่นไม่มีรอยแตก และมีปริมาณความชื้น 14.16 % ซึ่งอยู่ในช่วงปกติของเปลือกแคปซูลเจลละตินชนิดแข็ง (12-16 %)

ตารางที่ 3 คุณสมบัติของแผ่นฟิล์มเจลละตินที่เตรียมได้ (ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

คุณสมบัติของแผ่นฟิล์มเจลละติน	ผลการทดลอง
ลักษณะ	ใส และยืดหยุ่น
ความหนา (มม.) (n = 10)	0.110 $\pm$ 0.005
คุณสมบัติทางกล (n = 5)	
- ค่าความเค้นสูงสุด (N/มม. ²)	86.149 $\pm$ 3.839
- ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาด (มม.)	2.537 $\pm$ 0.276
ปริมาณความชื้น (%) (n = 3)	14.16 $\pm$ 0.01

แผ่นฟิล์มเจลละตินที่เตรียมได้ในการศึกษานี้ให้คุณสมบัติทางกายภาพที่สามารถเทียบได้กับเปลือกแคปซูลเจลละตินที่มีจำหน่ายทางการค้าทั้งคุณลักษณะ ความหนา และปริมาณความชื้น ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ จึงใช้แผ่นฟิล์มเจลละตินที่เตรียมได้ในการศึกษานี้เป็นกลุ่มควบคุมสำหรับเปรียบเทียบกับแผ่นฟิล์มที่เตรียมจากการใช้แป้งมาทดแทนเจลละติน

2. การเตรียมสารละลายและแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง

2.1 คุณสมบัติของสารละลายเจลละตินผสมแป้ง

ชนิดของแป้งที่นำมาศึกษาเพื่อทดแทนการใช้เจลละตินในการเตรียมเปลือกแคปซูลชนิดแข็งมีทั้งหมด 8 ชนิดซึ่งจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแป้งดิบ กลุ่มแป้งคัดแปรทางกายภาพ และกลุ่มแป้งคัดแปรด้วยวิธีอื่นๆ เมื่อเตรียมเป็นสายละลายของเจลละตินผสมแป้ง พบว่า สารละลายส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นคอลลอยด์ที่มีอนุภาคของแป้งขนาดเล็กกระจายอยู่ในสารละลายของเจลละติน เมื่อใช้แป้งแทนที่เจลละตินในปริมาณสูง 15 %w/w อนุภาคของแป้งบางชนิด เช่น แป้งข้าวเหนียว และแป้งมันสำปะหลัง จะเกิดการตกตะกอนนอนกันเป็นก้อนสีขาวเมื่อตั้งทิ้งไว้ จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเพิ่มปริมาณของแป้งที่แทนที่การใช้เจลละตินในการเตรียมสารละลาย ความหนืดของสารละลายเจลละตินผสมแป้งจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ Alpha starch® ซึ่งเป็นแป้งพรีเจลละตินในซ้ของแป้งมันสำปะหลัง เมื่อเพิ่มปริมาณจาก

ตารางที่ 4 ความหนืดและลักษณะทางกายภาพของสารละลายเจลดินที่แทนที่ด้วยแป้งในปริมาณต่างๆ

ชนิดของแป้ง	% การแทนที่ ด้วยแป้ง	ความหนืดของ สารละลาย (mPa.s)	ลักษณะทางกายภาพ
แป้งข้าวเจ้า	5	1601.76	คอลลอยด์
	10*	1931.45	คอลลอยด์
	15	1839.03	มีอนุภาคขนาดเล็กของแป้ง
	20	2202.59	มีอนุภาคขนาดเล็กของแป้ง
	25	2251.89	มีอนุภาคขนาดเล็กของแป้ง
	30	2657.78	แยกเป็น 2 ชั้น
แป้งข้าวเหนียว	5	1462.26	คอลลอยด์
	10*	1600.74	คอลลอยด์
	15	1802.22	ก้อนสีขาวและตกนอนก้น
	20	1980.36	ก้อนสีขาวและตกนอนก้น
	25	2077.45	ก้อนสีขาวและตกนอนก้น
แป้งมันสำปะหลัง	5	1532.01	คอลลอยด์
	10*	1536.81	คอลลอยด์
	15	1835.39	ก้อนสีขาวและตกนอนก้น
	20	1753.63	ก้อนสีขาวและตกนอนก้น
Era-Gel®	5	1539.75	คอลลอยด์
	10	1677.96	คอลลอยด์
	15	1737.53	คอลลอยด์
	20	1898.55	คอลลอยด์
	25*	2022.50	คอลลอยด์
	30	2633.86	ฟองอากาศกำจัดออกยาก
	35	2964.35	ฟองอากาศกำจัดออกยาก

* เป็นปริมาณสูงสุดของแป้งที่แทนที่เจลดินได้สารละลายที่เป็นเนื้อเดียวกันและไม่มีฟองอากาศ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชนิดของแป้ง	% การแทนที่ ด้วยแป้ง	ความหนืดของ สารละลาย (mPa.s)	ลักษณะทางกายภาพ
Alpha starch ®	5	1491.58	คอลลอยด์
	10*	1381.71	คอลลอยด์
	15	1654.85	ก้อนสีขาวและตกนอนก้น
	20	>6000.00	ก้อนสีขาวและตกนอนก้น
Elastigel 1000J ®	5	1424.12	คอลลอยด์
	10	1829.00	คอลลอยด์ ขุ่นขาวมาก
	15*	2839.56	คอลลอยด์ ฟองอากาศกำจัดออกยาก
	20	2905.05	ฟองอากาศกำจัดออกยาก
	25	3548.51	ฟองอากาศกำจัดออกยาก
Elastigel 2000C ®	5	1448.52	คอลลอยด์
	10	1362.62	คอลลอยด์
	15	1518.28	คอลลอยด์
	20	1512.05	คอลลอยด์
	25	1394.47	คอลลอยด์
	30	1441.54	คอลลอยด์
	35*	1463.06	คอลลอยด์
	40	1586.65	ฟองอากาศกำจัดออกยาก
	45	1711.08	ฟองอากาศกำจัดออกยาก
Elastigel 3000M ®	5	1671.83	คอลลอยด์
	10	1762.61	คอลลอยด์
	15	1837.74	คอลลอยด์
	20*	2049.35	คอลลอยด์
	25	2254.96	ฟองอากาศกำจัดออกยาก
	30	2534.90	ฟองอากาศกำจัดออกยาก
สารละลายเจลละติน	0	1457.86	เจลใส สีน้ำตาลเล็กน้อย

* เป็นปริมาณสูงสุดของแป้งที่แทนที่เจลละตินได้สารละลายที่เป็นเนื้อเดียวกันและไม่มีฟองอากาศ

15 % เป็น 20 % ความหนืดจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเม็ดแป้งซึ่งกระจายตัวอยู่ในน้ำจะอมน้ำ และพองตัวขึ้นทำให้ความหนืดของสารละลายเพิ่มขึ้น สารละลายจะดินที่แทนที่ด้วยแป้งกลุ่มดัดแปร ในปริมาณสูงส่วนใหญ่จะกำจัดฟองอากาศออกได้ยากแม้ว่าจะใช้เครื่อง sonicator ในการกำจัด ฟองอากาศเป็นเวลานานแล้วก็ตาม ปริมาณสูงสุดของแป้งที่สามารถแทนที่เจลดินได้สามารถเลือกได้จากปริมาณที่ยังคงให้สารละลายที่เป็นเนื้อเดียวกัน ไม่มีการตกนอนกันของแป้ง สามารถกำจัด ฟองอากาศออกได้ง่าย และให้คุณสมบัติทางกายภาพที่คล้ายคลึงกับสารละลายเจลดิน ปริมาณแป้งที่ มากกว่านี้จะมีความยากในการเตรียมเป็นสารละลายและการเตรียมเป็นแผ่นฟิล์มที่เรียบ อย่างไรก็ตาม ปริมาณสูงสุดสำหรับแป้งแต่ละชนิดที่สามารถทดแทนเจลดินได้ต้องพิจารณาจากคุณสมบัติของ แผ่นฟิล์มที่เตรียมได้ต่อไป

2.2 คุณสมบัติของแผ่นฟิล์มเจลดินผสมแป้ง

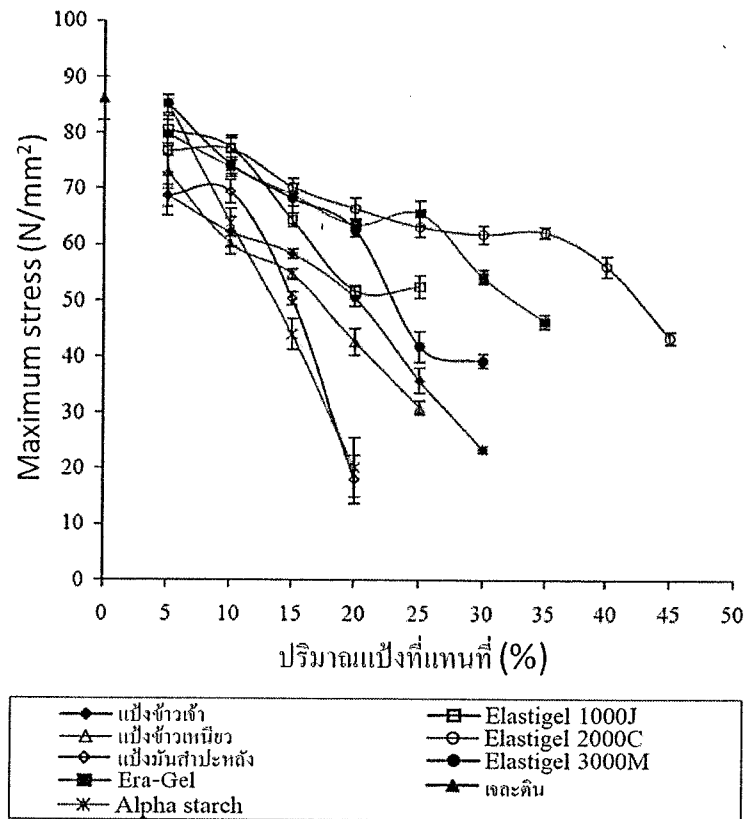
แผ่นฟิล์มเจลดินผสมแป้งที่เตรียมจากแป้งทุกชนิดที่ใช้ในการศึกษานี้จะมีลักษณะขุ่น ไม่ใส เมื่อเปรียบเทียบกับแผ่นฟิล์มที่เตรียมจากเจลดินเพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 5) โดยเฉพาะเมื่อใช้แป้ง แทนที่เจลดินในปริมาณที่มากขึ้นจะเห็นอนุภาคเล็กๆของแป้งในเนื้อแผ่นฟิล์ม ยกเว้น แป้ง Era-Gel® ซึ่งจะให้แผ่นฟิล์มที่เป็นเนื้อเดียวกัน แต่มีความขรุขระมากกว่าแผ่นฟิล์มเจลดินและแผ่นฟิล์มเจลดิน ผสมแป้งดัดแปรด้วยวิธีอื่นๆ แป้ง Elastigel 2000C® และ Elastigel 3000M® จะให้แผ่นฟิล์มที่เป็นเนื้อ เดียวกันแต่มีความขุ่นมากกว่าแผ่นฟิล์มเจลดิน ปริมาณแป้งที่แทนที่เจลดินในปริมาณที่สูงจะให้ สารละลายที่มีความหนืดมากขึ้นและกำจัดฟองอากาศออกได้ยากซึ่งมีผลต่อเนื้อแผ่นฟิล์มที่เตรียมได้

จากการศึกษาคุณสมบัติทางกลของแผ่นฟิล์มที่เตรียมจากเจลดินเพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 3) ค่าความเค้นสูงสุดหรือค่าแรงดึงสูงสุดที่ใช้ที่ทำให้ฟิล์มขาดต่อพื้นที่หน้าตัดมีค่าเท่ากับ 86.149 N/mm.² แผ่นฟิล์มเจลดินนี้สามารถเตรียมเป็นเปลือกแคปซูลชนิดแข็งได้โดยวิธีการจุ่มด้วยแบบพิมพ์ สำหรับ แผ่นฟิล์มที่เตรียมโดยใช้แป้งแทนที่เจลดินบางส่วน พบว่า แป้งทุกชนิดเมื่อเพิ่มปริมาณแป้งที่แทนที่เจลดินจะทำให้แผ่นฟิล์มที่เตรียมได้มีค่าความเค้นสูงสุดลดลงเมื่อเทียบกับแผ่นฟิล์มที่เตรียมจากเจลดิน เพียงอย่างเดียว (รูปที่ 20) อย่างไรก็ตาม จากการศึกษานี้เบื้องต้น แผ่นฟิล์มเจลดินผสมแป้งที่มีค่าความ เค้นสูงสุดลดลงถึงระดับหนึ่งยังคงสามารถเตรียมเป็นเปลือกแคปซูลชนิดแข็งได้ รูปที่ 21 แสดงค่า ความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มเจลดินผสมแป้งชนิดและปริมาณต่างๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่า แป้ง ดิบที่ใช้แทนที่เจลดินรวมทั้ง Alpha starch® เมื่อเพิ่มปริมาณของแป้ง ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดจะ

มีค่าลดลงอย่างเป็นสัดส่วนโดยตรง ส่วนแบ่งชนิดอื่นๆ ค่านี้มีแนวโน้มที่ไม่ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเพิ่มปริมาณแป้งทุกชนิดในปริมาณสูง ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดจะต่ำลงเมื่อเทียบกับแผ่นฟิล์มเจลละติน ปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มที่เตรียมได้จากทุกสูตรตำรับอยู่ในช่วงมาตรฐาน คือ 12-16 % (รูปที่ 22)

ตารางที่ 5 ลักษณะของแผ่นฟิล์มที่เตรียมจากเจลละตินผสมแป้งชนิดและปริมาณต่างๆ

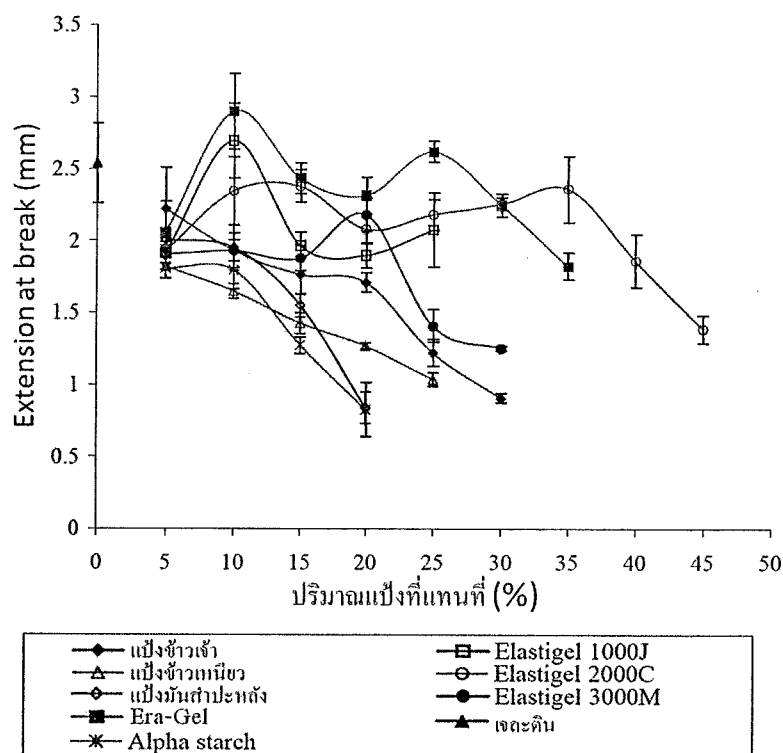
ชนิดของแป้ง	ปริมาณที่แทนที่ (%)	ลักษณะของแผ่นฟิล์ม
แป้งข้าวเจ้า	5-10	แผ่นฟิล์มเนื้อเดียวกัน ผิวขรุขระเล็กน้อย
	15-30	แผ่นฟิล์มไม่เป็นเนื้อเดียวกัน ผิวขรุขระ มีอนุภาคเล็กๆของแป้งในเนื้อแผ่นฟิล์ม
แป้งข้าวเหนียว	5-25	แผ่นฟิล์มไม่เป็นเนื้อเดียวกัน ผิวขรุขระ มีอนุภาคเล็กๆของแป้งในเนื้อแผ่นฟิล์ม
แป้งมันสำปะหลัง	5	แผ่นฟิล์มเนื้อเดียวกัน
	10-20	มีอนุภาคเล็กๆของแป้งในเนื้อแผ่นฟิล์ม
Era-Gel®	5-35	แผ่นฟิล์มเนื้อเดียวกัน ผิวขรุขระเล็กน้อย
Alpha starch®	5	แผ่นฟิล์มเนื้อเดียวกัน
	10-20	มีอนุภาคเล็กๆของแป้งในเนื้อแผ่นฟิล์ม
Elastigel 1000J®	5-20	แผ่นฟิล์มเนื้อเดียวกัน
	25	มีอนุภาคเล็กๆของแป้งในเนื้อแผ่นฟิล์ม
Elastigel 2000C®	5-45	แผ่นฟิล์มเนื้อเดียวกัน ขุ่นเล็กน้อย
Elastigel 3000M®	5-30	แผ่นฟิล์มเนื้อเดียวกัน ขุ่นเล็กน้อย
เจลละติน	0	แผ่นฟิล์มเนื้อเดียว ใส

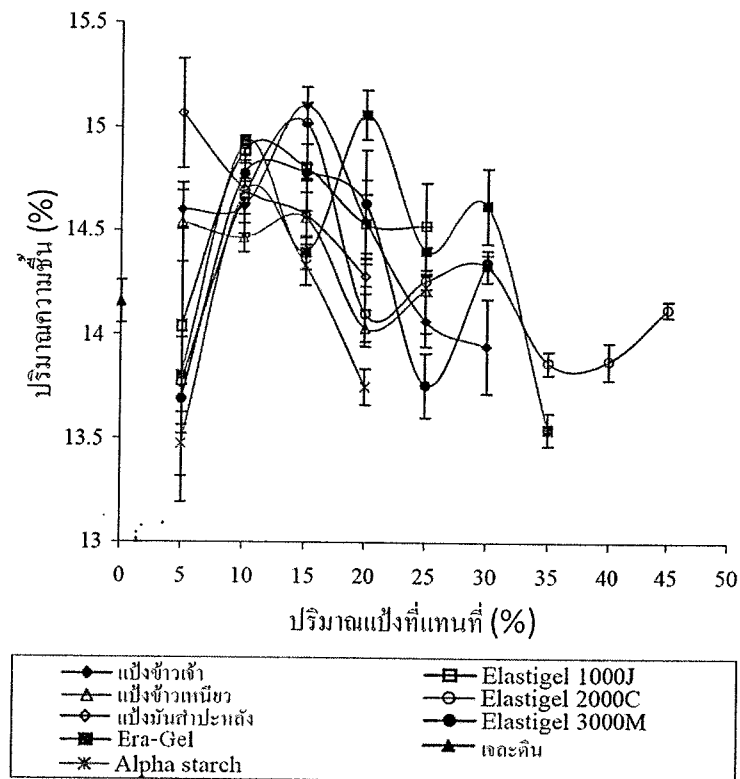
รูปที่ 20 ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มเจลาตินและเจลาตินผสมแป้งชนิดและปริมาณต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

ปริมาณแป้งสูงสุดที่สามารถแทนที่เจลาตินได้จะพิจารณาโดยเปรียบเทียบคุณสมบัติของแผ่นฟิล์มที่เตรียมได้กับแผ่นฟิล์มที่เตรียมจากเจลาตินเพียงอย่างเดียว ได้แก่ ความหนืดของสารละลาย ค่าความเค้นสูงสุด ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาด และปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์ม ดังนั้น จากผลการทดลองข้างต้น สูตรตำรับที่ประกอบด้วย 1) เจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® แทนที่เจลาตินในปริมาณ 25 %, 2) เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35% และ 3) เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % เป็นสูตรตำรับที่เลือกสำหรับทำการศึกษาต่อไป เนื่องจาก สูตรตำรับทั้งสามมีปริมาณแป้งสูงสุดที่ใช้ทดแทนเจลาตินซึ่งสามารถเตรียมเป็นสารละลายและแผ่นฟิล์มที่เนื้อเดียวกัน ความหนืดของสารละลายเจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % มีค่าเท่ากับ 1463.06 mPa.s ซึ่งใกล้เคียงกับสารละลายเจลาติน 33 % (1457.86 mPa.s) และสามารถกำจัดฟองอากาศออกจากสารละลายได้ ส่วนสารละลายเจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % และ Elastigel 3000M® 20 % จะมีความหนืดเท่ากับ

2022.50 และ 2049.35 mPa.s ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสูงกว่าสารละลายเจลาติน 33 % แต่ยังคงสามารถกำจัดฟองอากาศออกได้ ถ้าความหนืดสูงกว่านี้จะกำจัดฟองอากาศออกได้ยาก แผ่นฟิล์มที่เตรียมจากเจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35% และ Elastigel 3000M® 20 % มีลักษณะเป็นเนื้อเดียวกัน ส่วนแผ่นฟิล์มเจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® มีลักษณะเหมือนกันแต่มีความขรุขระมากกว่า เมื่อเทียบกับแป้งชนิดอื่นแป้งทั้งสามชนิดนี้จะให้แผ่นฟิล์มที่มีคุณสมบัติทางกล คือ มีค่าความเค้นสูงสุดที่มากกว่า (ประมาณ 60 N/mm.²) และมีค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดใกล้เคียงกับแผ่นฟิล์มเจลาติน ในขณะที่แป้งชนิดอื่นในปริมาณ 20 % จะให้แผ่นฟิล์มที่มีค่าความเค้นสูงสุดลดลงเหลือประมาณ 20-50 N/mm.² และมีค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดต่ำกว่า 2 มม. ซึ่งแสดงว่าแผ่นฟิล์มที่เตรียมได้จากแป้งชนิดอื่นๆมีความเปราะและบอบบางมากกว่า

รูปที่ 21 ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มเจลาตินและเจลาตินผสมแป้งชนิดและปริมาณต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

รูปที่ 22 ปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลาตินและเจลาตินผสมแป้งชนิดและปริมาณต่างๆ (n = 3, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

3. ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อการเตรียมสารละลายและแผ่นฟิล์มเจลาตินผสมแป้ง

จากผลการทดลองในข้อ 2 สูตรตำรับที่ประกอบด้วย 1) เจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® ซึ่งแทนที่เจลาตินในปริมาณ 25 %, 2) เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35% และ 3) เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % เป็นสูตรตำรับที่นำมาศึกษาผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อการเตรียมสารละลายและแผ่นฟิล์มเจลาตินผสมแป้งต่อไป

3.1 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความหนืดของสารละลายเจลาตินและเจลาตินผสมแป้ง

ปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติกที่ใช้ในการเตรียมเปลือกแคปซูลขึ้นอยู่กับส่วนประกอบของเปลือกแคปซูล สำหรับเปลือกแคปซูลเจลาติน ไม่ควรเกิน 5 %w/w ของน้ำหนักเจลาติน (Bogin และ Mich, 1949) ส่วนเปลือกแคปซูลที่มีแป้งผสมอยู่ด้วยจะมีปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติกประมาณ 15-

30 %w/w ของน้ำหนักของแข็งทั้งหมด (Scott และคณะ, 2003; Stroud และ Norman, 1996) ดังนั้น ใน การศึกษานี้ สำหรับสารละลายเจละติน จึงใช้ปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติก 0.1-1 %w/w ของ สารละลายซึ่งเป็นปริมาณที่ใช้กันทั่วไปในการเตรียมเปลือกแคปซูลเจละตินชนิดแข็ง จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า เมื่อใช้กลีเซอรินเป็นสารเสริมสภาพพลาสติกในปริมาณที่มากขึ้น ความหนืดของ สารละลายเจละตินจะเพิ่มขึ้น ในขณะที่เมื่อใช้ซอร์บิทอลในปริมาณ 0-1 % ความหนืดจะไม่ เปลี่ยนแปลง ส่วนสารละลายเจละตินผสมแป้งจะศึกษาปริมาณกลีเซอรินในช่วง 1-5 %w/w ของ สารละลาย และซอร์บิทอลในช่วง 1-10 %w/w ของสารละลาย พบว่า ความหนืดจะเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่ม ปริมาณของสารเสริมสภาพพลาสติกทั้งสองชนิด (ตารางที่ 7) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า โมเลกุลของสาร เสริมสภาพพลาสติกจะถูกจับอยู่ภายใน โครงสร้างร่างแหของพอลิเมอร์ระหว่างโมเลกุลของแป้ง-เจ ละติน แป้ง-แป้ง หรือเจละติน-เจละตินในสารละลาย โดยปกติซอร์บิทอลหรือกลีเซอรินมี ความสามารถในการดูดซับน้ำไว้ในโมเลกุลได้ ดังนั้น เมื่อเพิ่มปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติก น้ำใน สารละลายมีแนวโน้มที่จะถูกจับไว้ภายใน โครงสร้างร่างแหของพอลิเมอร์ซึ่งเป็นผลให้สารละลายมี ความหนืดเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 6 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความหนืดของสารละลายเจละติน

ปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติก (%w/w)	ความหนืด (mPa.s)	
	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล
0	1457.86	1457.86
0.1	1423.54	1411.67
0.5	1541.35	1533.34
1	1705.92	1447.41

3.2 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อแผ่นฟิล์มเจละตินและแผ่นฟิล์มเจละตินผสมแป้ง

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มเจละตินจะลดลงเล็กน้อย เมื่อ เพิ่มปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติกทั้งสองชนิดในช่วง 0.1-1 % ส่วนค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาด และปริมาณความชื้นมีค่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความหนืดของสารละลายเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆ

ปริมาณสาร เสริมสภาพ พลาสติก (%w/w)	ความหนืด (mPa.s)					
	Era-Gel® 25 %		Elastigel 2000C® 35 %		Elastigel 3000M® 20 %	
	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล
0	2022.50	2022.50	1463.06	1463.06	2049.35	2049.35
1	2325.42	2329.20	1389.17	1390.95	2124.08	2382.28
2	2394.37	2467.95	1441.68	1429.81	2139.02	2442.70
3	2344.89	2720.51	1797.99	1642.62	2220.11	2439.90
4	2387.57	2672.31	1753.40	1695.30	2218.51	2448.08
5	3182.18	3116.21	1749.63	1764.30	2214.77	2543.26
6	-	2862.54	-	1883.22	-	2419.76
7	-	3223.39	-	2082.34	-	2671.16
10	-	3600.70	-	2172.14	-	3258.92

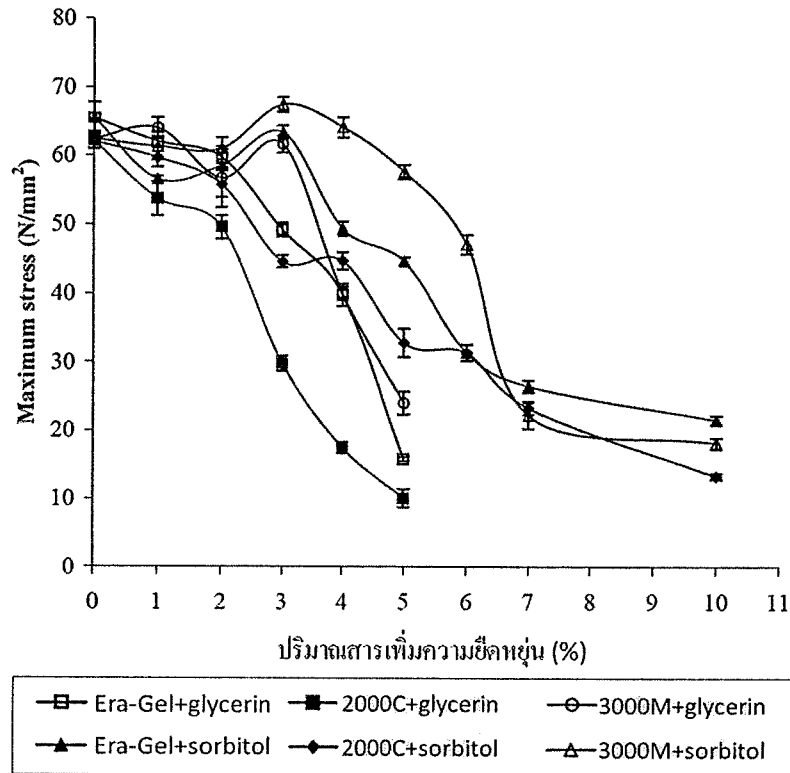
เมื่อใช้แป้งแทนที่เจลละตินในการเตรียมสารละลายและแผ่นฟิล์ม พบว่า แผ่นฟิล์มที่เตรียมได้มีค่าความเค้นสูงสุดและค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับแผ่นฟิล์มที่เตรียมจากเจลละตินเพียงอย่างเดียว (รูปที่ 20 และ 21 ตามลำดับ) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งมีแนวโน้มที่จะเปราะและมีความแข็งแรงลดลง ดังนั้น จึงควรเติมสารเสริมสภาพพลาสติกเพื่อทำให้แผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งอ่อนนุ่มและมีความยืดหยุ่นมากขึ้น

เมื่อเพิ่มปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติกทั้งกลีเซอรินและซอร์บิทอลในแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง พบว่า แผ่นฟิล์มที่เตรียมได้มีค่าความเค้นสูงสุดลดลง ส่วนค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดเพิ่มขึ้น (รูปที่ 23 และ 24 ตามลำดับ) ปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งที่เติมซอร์บิทอลมีค่าอยู่ในช่วงปกติ คือ 12-16 %w/w ในขณะที่แผ่นฟิล์มที่เติมกลีเซอรินในปริมาณ 3-4 %w/w จะมีปริมาณความชื้นต่ำกว่าช่วงมาตรฐานที่กำหนด (รูปที่ 25) ผลการทดลองนี้คล้ายคลึงกับงานวิจัยของ Arvanitoyannis และคณะ (1998b) ซึ่งศึกษาผลของกลีเซอรินต่อส่วนผสมของเจลละตินและแป้งไฮดรอก

ซีโพรฟิล โดยสามารถอธิบายความยืดหยุ่นของแผ่นฟิล์มที่เพิ่มขึ้นได้ด้วยสมมติฐานของทฤษฎีการเกิดเจล (Sears และ Darby, 1982a) ในแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งจะเกิดการจับกันระหว่างสายของโมเลกุลเจลละตินและแป้งหลายจุด สารเสริมสภาพพลาสติกจะทำลายการเชื่อมต่อกันนี้หรือไปบดบังศูนย์กลางของแรงยึดติด จึงทำให้แผ่นฟิล์มมีสภาพแข็งแรงลดลงและมีความยืดหยุ่นมากขึ้น

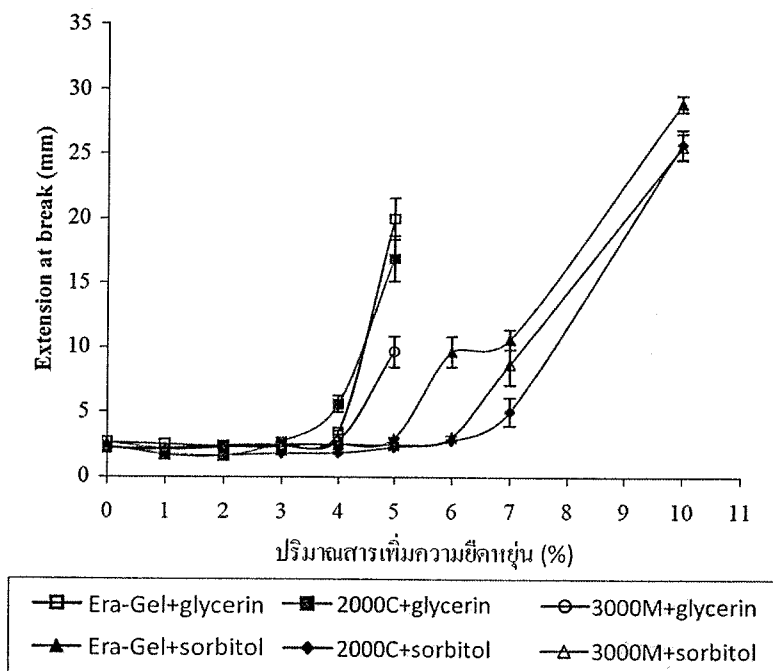
ตารางที่ 8 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อคุณสมบัติทางกลและปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละติน (ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

ปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติก (%)	ค่าความเค้นสูงสุด (N/ม.²) (n = 5)	
	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล
0	86.149 $\pm$ 3.839	86.149 $\pm$ 3.839
0.1	74.685 $\pm$ 1.188	79.398 $\pm$ 1.858
0.5	78.137 $\pm$ 1.020	79.723 $\pm$ 1.370
1	80.611 $\pm$ 3.328	79.180 $\pm$ 0.514
ปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติก (%)	ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาด (มม.) (n = 5)	
	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล
0	2.537 $\pm$ 0.276	2.537 $\pm$ 0.276
0.1	2.415 $\pm$ 0.137	2.559 $\pm$ 0.096
0.5	2.276 $\pm$ 0.067	2.575 $\pm$ 0.067
1	2.348 $\pm$ 0.032	2.414 $\pm$ 0.078
ปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติก (%)	ปริมาณความชื้น (%) (n = 3)	
	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล
0	14.53 $\pm$ 0.16	14.53 $\pm$ 0.16
0.1	14.78 $\pm$ 0.18	14.93 $\pm$ 0.07
0.5	13.49 $\pm$ 0.25	14.32 $\pm$ 0.11
1	13.43 $\pm$ 0.06	14.20 $\pm$ 0.10

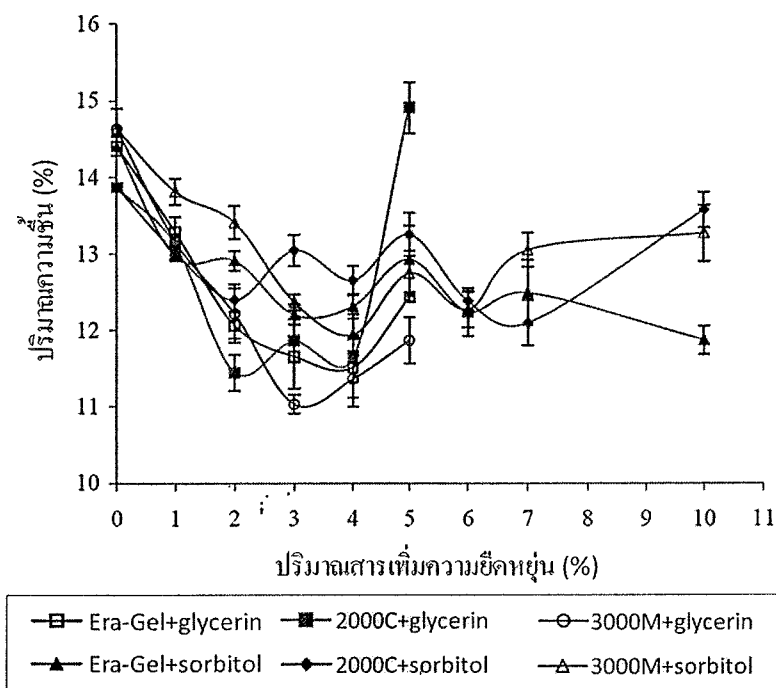
รูปที่ 23 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆ (2000C: Elastigel 2000C®; 3000M: Elastigel 3000M®) (n = 5, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

สำหรับแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® พบว่า เมื่อใช้ซอร์บิทอล 1-5 % หรือกลีเซอริน 1-2 % ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มจะลดลง ผลนี้อาจเรียกว่า “Antiplasticization” ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้กับพอลิเมอร์หลายชนิดที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกในปริมาณต่ำ โมเลกุลของสารเสริมสภาพพลาสติกอาจเกิดการจับกับ โมเลกุลของพอลิเมอร์ด้วยแรงชนิดต่างๆ เช่น พันธะไฮโดรเจน ทำให้โมเลกุลของสารเสริมสภาพพลาสติกเกือบทั้งหมดไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ และจำกัดอิสระในการเคลื่อนที่ของสายโมเลกุลพอลิเมอร์ จึงทำให้แผ่นฟิล์มมีความยืดหยุ่นลดลง (Sears และ Darby, 1982a)

รูปที่ 24 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆ (2000C: Elastigel 2000C®; 3000M: Elastigel 3000M®) (n = 5, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

จากรูปที่ 24 เมื่อเปรียบเทียบปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติกที่เท่ากัน พบว่า กลีเซอรินให้ผลเพิ่มความยืดหยุ่นของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งมากกว่าซอร์บิทอล และเมื่อเปรียบเทียบกับแผ่นฟิล์มเจลละตินเพียงอย่างเดียว แผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ที่ไม่เติมสารเสริมสภาพพลาสติก และแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® ที่มีกลีเซอริน 0-3 % หรือซอร์บิทอล 0-4 % จะมีลักษณะของแผ่นฟิล์มและคุณสมบัติทางกลที่แตกต่างจากแผ่นฟิล์มเจลละตินเพียงเล็กน้อย ส่วนแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® ที่มีกลีเซอริน 0-4 % หรือซอร์บิทอล 0-5 % จะมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับแผ่นฟิล์มเจลละติน ปริมาณที่เหมาะสมของสารเสริมสภาพพลาสติกทั้งสองชนิดสำหรับแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง 3 ชนิดนี้แสดงดังตารางที่ 9 ถึงแม้ว่าแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งที่ไม่ได้เติมสารเสริมสภาพพลาสติกจะมีคุณสมบัติทางกลที่ไม่แตกต่างจากแผ่นฟิล์มเจลละตินเพียงอย่างเดียว แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงแนะนำให้เติมสารเสริมสภาพพลาสติกในสูตรตำรับเพื่อลดความเปราะของแผ่นฟิล์ม ยกเว้นแผ่นฟิล์มผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ซึ่งไม่จำเป็นต้องเติมสารเสริมสภาพพลาสติกทั้งสองชนิดเนื่องจากมีผลให้เกิด “Antiplasticization”

รูปที่ 25 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆ (2000C: Elastigel 2000C®; 3000M: Elastigel 3000M®) (n = 3, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

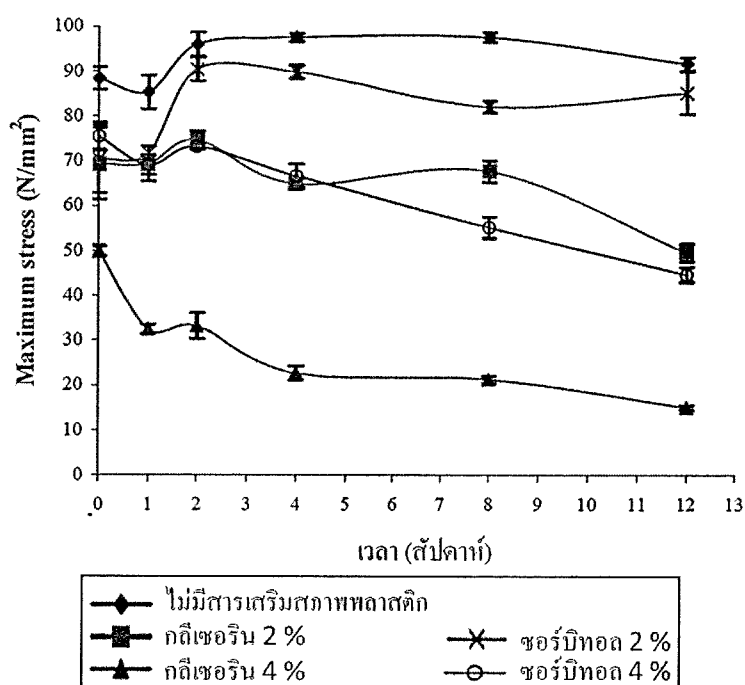
ตารางที่ 9 ปริมาณที่เหมาะสมของสารเสริมสภาพพลาสติกสำหรับแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง 3 ชนิด

ชนิดของแป้งและ ปริมาณที่แทนที่เจลละติน	ปริมาณ (%w/w ของสารละลาย)	
	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล
Era-Gel ® 25 %	0-3	0-4
Elastigel 2000C ® 35 %	0	0
Elastigel 3000M ® 20 %	0-4	0-5

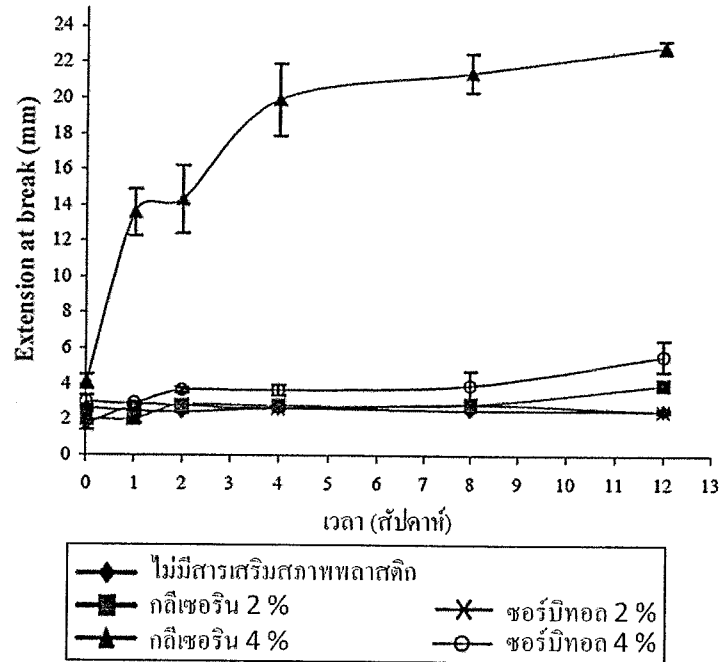
4. ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความคงตัวของแผ่นฟิล์มเจลละตินและแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง
นอกจากการศึกษาคุณสมบัติทางกายภาพของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งที่เติมสารเสริมสภาพ
พลาสติกแล้ว งานวิจัยนี้ยังศึกษาผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความคงตัวของแผ่นฟิล์มด้วย
เนื่องจากแผ่นฟิล์มอาจเกิดการเปลี่ยนรูปและการหดตัวในระหว่างการเก็บเป็นระยะเวลานาน

4.1 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความคงตัวของแผ่นฟิล์มเจลละติน

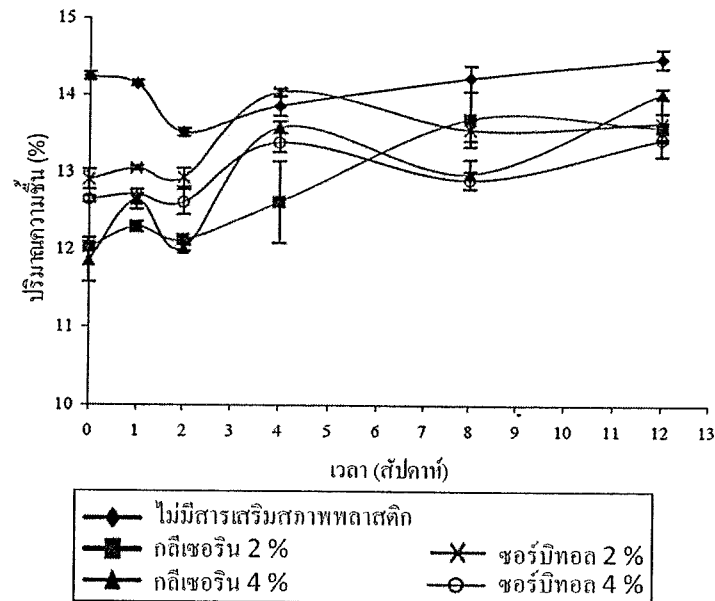
รูปที่ 26-28 แสดงคุณสมบัติทางกลและปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินเมื่อเก็บไว้ที่
อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเก็บไว้ที่สภาวะนี้เป็น
เวลา 2 สัปดาห์ ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มเจลละตินที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกจะเพิ่มขึ้นจาก
 88.404 ± 2.553 N/มม.² เป็น 96.007 ± 2.637 N/มม.² แต่หลังจากเก็บไว้ 12 สัปดาห์ ค่านี้จะลดลง
เล็กน้อยเป็น 91.739 ± 1.509 N/มม.² อย่างไรก็ตาม ค่านี้จะมากกว่าค่าตอนเริ่มต้น เนื่องจากแผ่นฟิล์ม
อาจคูดน้ำในปริมาณที่มากพอซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนรูปและทำให้เกิดผลึกที่มีความแข็งแรงมากขึ้น

รูปที่ 26 ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 40 °C
และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย ± SD)

รูปที่ 27 ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย ± SD)

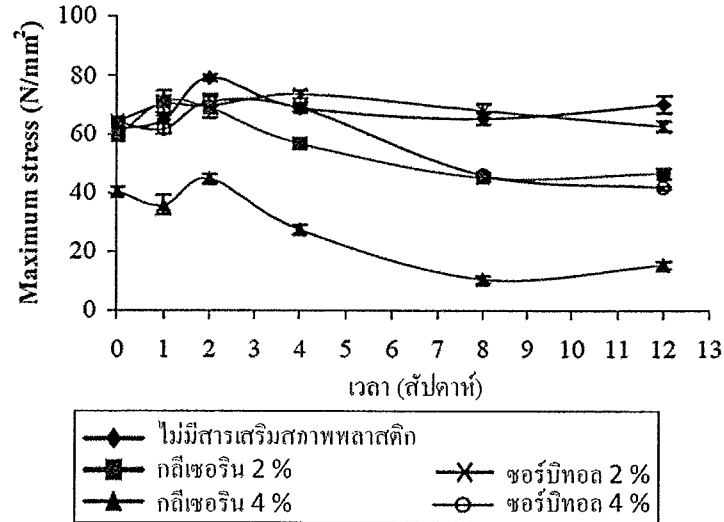
รูปที่ 28 ปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 3, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ส่วนค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดและปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มไม่เปลี่ยนแปลง (Jones, 1987a: 31-48) สำหรับแผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีซอร์บิทอล 2 % หลังจากเก็บไว้ที่สภาวะนี้เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ค่าความเค้นสูงสุดจะเพิ่มขึ้นจาก 70.371 ± 7.563 N/มม.² เป็น 85.261 ± 4.727 N/มม.² ปริมาณซอร์บิทอล อาจไม่เพียงพอที่จะคงสภาพความเป็นออสถุนานของแผ่นฟิล์มเจลละตินได้ ดังนั้น ค่าความเค้นสูงสุดจึงเพิ่มขึ้นหลังจากเก็บไว้ที่สภาวะนี้ ส่วนสูตรตำรับที่มีซอร์บิทอล 4 % หรือกลิเซอริน 2 และ 4 % ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มจะลดลงหลังจากเก็บไว้ที่สภาวะนี้ (รูปที่ 26) โดยแผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีซอร์บิทอล 4 % ค่านี้จะลดลงอย่างมีนัยสำคัญหลังจากเก็บเป็นเวลา 8 สัปดาห์ ส่วนแผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีกลีเซอริน 2 และ 4 % จะลดลงอย่างเห็นได้ชัดหลังจากเก็บเป็นเวลา 12 และ 4 สัปดาห์ตามลำดับ สำหรับค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดและปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกทุกสูตรจะมีค่าเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับตอนเริ่มต้น (รูปที่ 27 และ 28) โดยเฉพาะแผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีกลีเซอริน 4 %w/w ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดจะเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเนื่องจากที่สภาวะความชื้นสัมพัทธ์สูง (75 %RH) แผ่นฟิล์มเจลละตินที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกจะดูดความชื้นเข้าไปซึ่งเป็นผลให้มีค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดสูงขึ้น

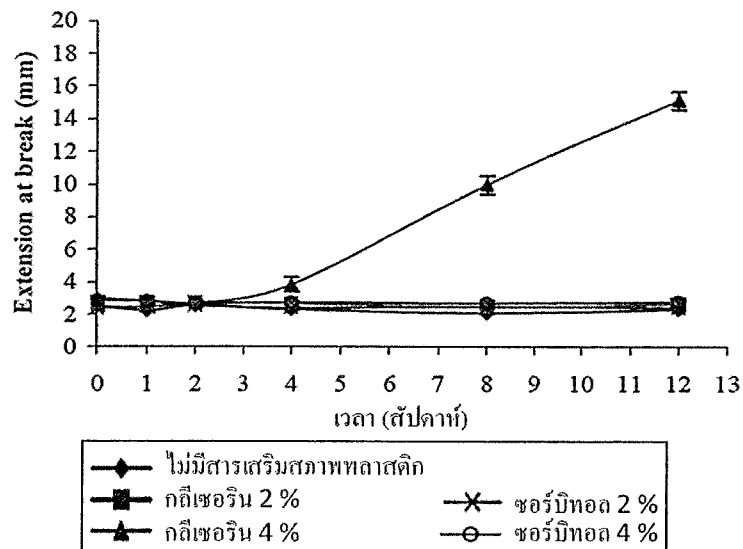
4.2 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความคงตัวของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง

4.2.1 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความคงตัวของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel®

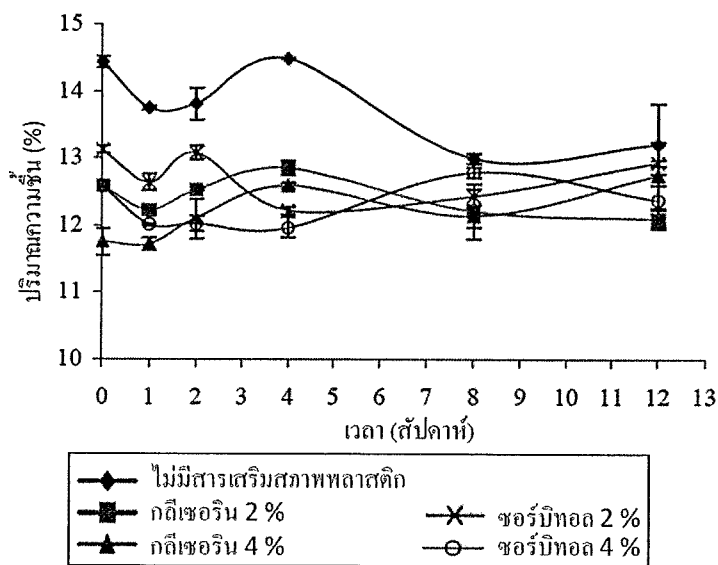
จากรูปที่ 29-31 แสดงให้เห็นว่า หลังจากเก็บแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % ที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกที่สภาวะเร่งเป็นเวลา 12 สัปดาห์ ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มจะเพิ่มขึ้น ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดไม่เปลี่ยนแปลง และมีปริมาณความชื้นลดลง สำหรับแผ่นฟิล์มที่มีกลีเซอริน 2 และ 4 % หรือซอร์บิทอล 4 % ค่าความเค้นสูงสุดจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญหลังจากเก็บไว้ 4 สัปดาห์ ซึ่งแสดงความไม่คงตัวของแผ่นฟิล์ม ส่วนแผ่นฟิล์มที่มีซอร์บิทอล 2 % ค่าความเค้นสูงสุดจะเพิ่มขึ้นหลังจากเก็บไว้ 4 สัปดาห์ แต่จะลดลงอย่างมากหลังจากเก็บไว้ 12 สัปดาห์ สำหรับค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดและปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกทุกสูตรจะไม่มีเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับตอนเริ่มต้น (รูปที่ 30 และ 31) ยกเว้นแผ่นฟิล์มที่มีกลีเซอริน 4 % ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดและปริมาณความชื้นจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหลังจากเก็บไว้ 8 และ 12 สัปดาห์ตามลำดับ

รูปที่ 29 ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติก เก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

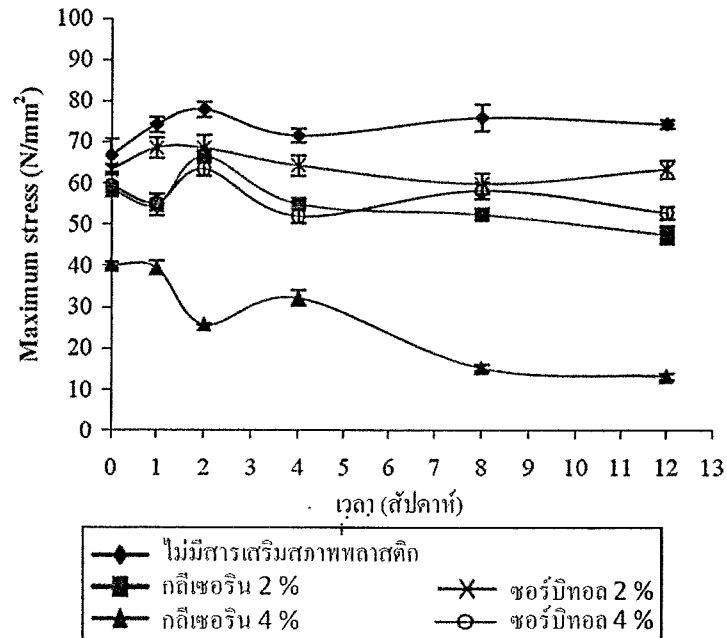
รูปที่ 30 ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกเก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

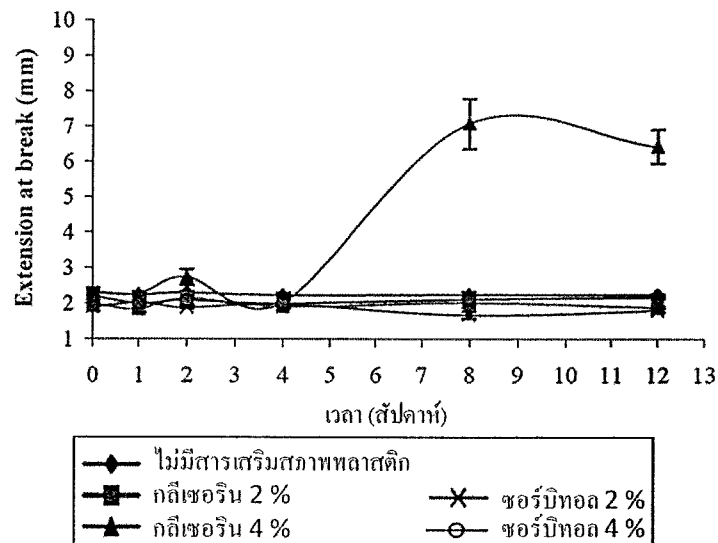
รูปที่ 31 ปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกต่างๆ เก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 3, ค่าเฉลี่ย ± SD)

4.2.2 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความคงตัวของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C®

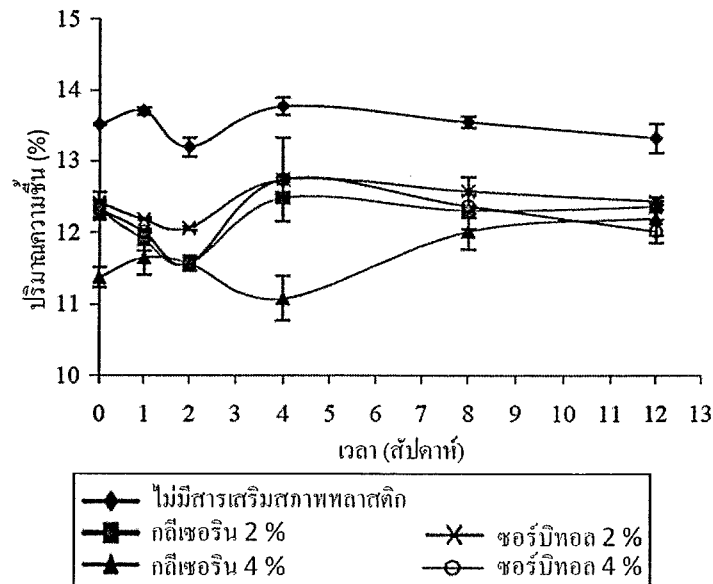
หลังจากเก็บแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกที่สภาวะเร่งเป็นเวลา 12 สัปดาห์ ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 66.753 ± 4.030 N/mm² เป็น 74.368 ± 0.956 N/mm² ส่วนค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดและปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มไม่เปลี่ยนแปลง (รูปที่ 32-34) สำหรับแผ่นฟิล์มที่มีสารเสริมสภาพพลาสติก หลังจากเก็บไว้ 12 สัปดาห์ ค่าความเค้นสูงสุด ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาด และปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มจะแตกต่างจากตอนเริ่มต้นเพียงเล็กน้อย ยกเว้น แผ่นฟิล์มที่มีกลีเซอริน 4 % หลังจากเก็บไว้ 8 สัปดาห์ ค่าความเค้นสูงสุดจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดและปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มจะเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับตอนเริ่มต้น อย่างไรก็ตาม แผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ที่มีกลีเซอรินหรือซอร์บิทอล จะมีค่าความเค้นสูงสุดและปริมาณความชื้นต่ำกว่าแผ่นฟิล์มที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก โดยเฉพาะแผ่นฟิล์มที่มีกลีเซอริน 4 % ซึ่งมีปริมาณความชื้นต่ำกว่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้สำหรับแคปซูลมาตรฐาน (12-16 %) ส่วนค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นแผ่นฟิล์มที่มีกลีเซอริน 4 % หลังจากเก็บไว้ 8 สัปดาห์

รูปที่ 32 ค่าความเค้นสูงสุดสุดของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกเก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย ± SD)

รูปที่ 33 ค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกเก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย ± SD)

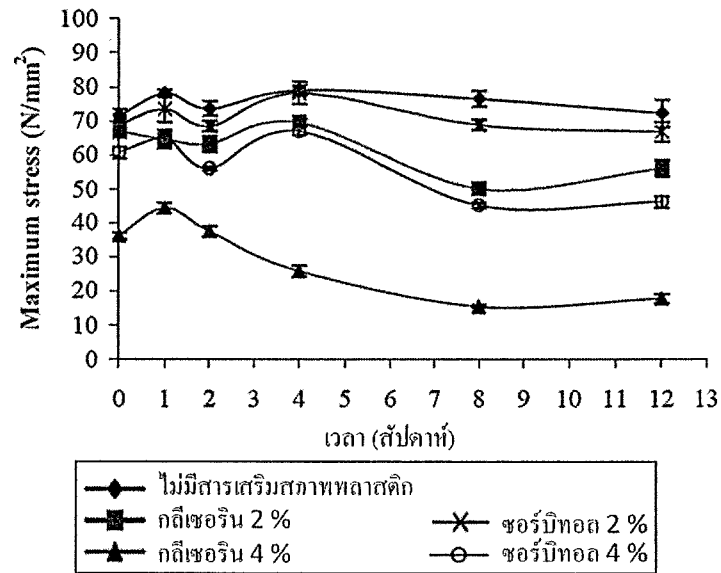

รูปที่ 34 ปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกต่างๆ เก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 3, ค่าเฉลี่ย ± SD)

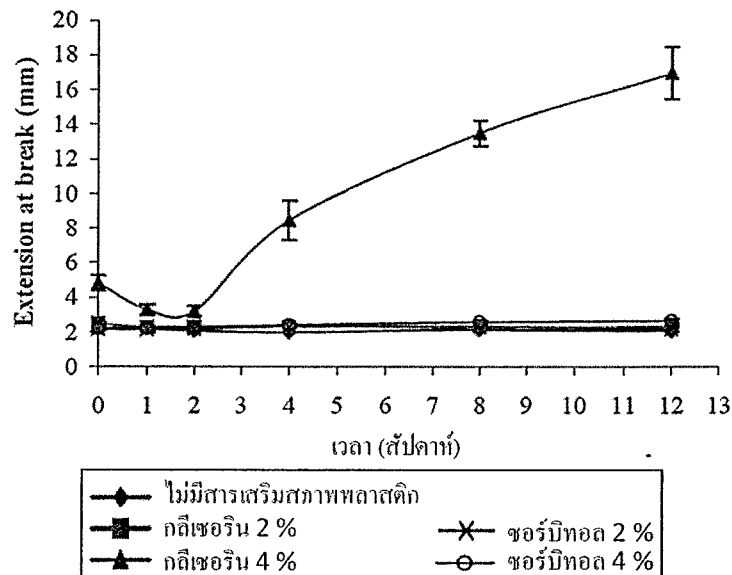
4.2.3 ผลของสารเสริมสภาพพลาสติกต่อความคงตัวของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M®

รูปที่ 35 แสดงให้เห็นว่า หลังจากเก็บแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกหรือมีซอร์บิทอล 2 % ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนแผ่นฟิล์มที่มีซอร์บิทอล 4 % หรือกลีเซอริน 2 และ 4 % ค่าความเค้นสูงสุดจะลดลง สำหรับค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มที่มีและไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกไม่มีการเปลี่ยนแปลง (รูปที่ 36) ยกเว้น แผ่นฟิล์มที่มีกลีเซอริน 4 % ค่านี้จะเพิ่มมากขึ้น ผลนี้จะเหมือนกันกับแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® และ Elastigel 2000C® ปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® ที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก จะลดลงหลังจากเก็บไว้ 12 สัปดาห์ (รูปที่ 37) ส่วนแผ่นฟิล์มที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกปริมาณความชื้นจะไม่เปลี่ยนแปลง

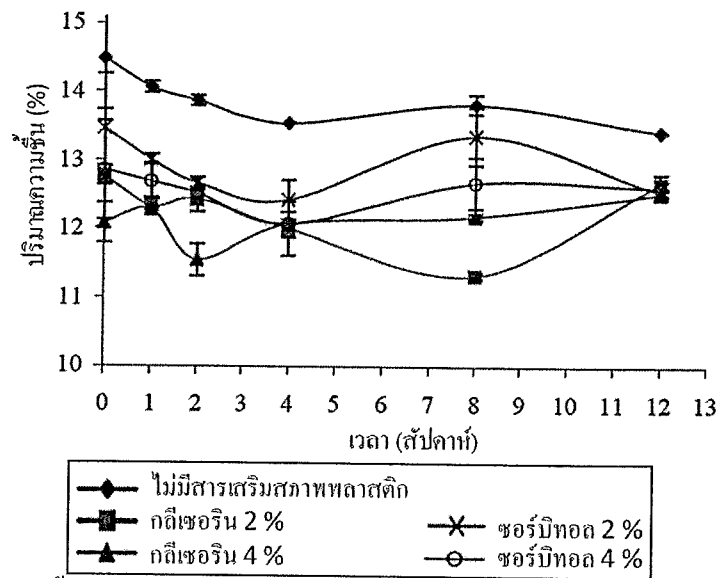
จากผลการทดลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สารเสริมสภาพพลาสติกชนิดและปริมาณที่ศึกษามีผลต่อความคงตัวของแผ่นฟิล์มเจลละตินและแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งทั้งสามชนิด โดยกลีเซอริน 4 % จะให้แผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งที่มีความเหนียว และมีผลมากที่สุดต่อคุณสมบัติทางกลของแผ่นฟิล์ม โดยให้ค่าความเค้นสูงสุดลดลง และค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มมากขึ้น

รูปที่ 35 ค่าความเค้นสูงสุดของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกเก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย ± SD)

รูปที่ 36 ค่าความยาวที่ขี้ออกก่อนขาดของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกเก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 5, ค่าเฉลี่ย ± SD)

รูปที่ 37 ปริมาณความชื้นของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกต่างๆ เก็บที่อุณหภูมิ 40 °C และความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ที่เวลาต่างๆ (n = 3, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ปริมาณที่เหมาะสมของสารเสริมสภาพพลาสติกซึ่งให้คุณสมบัติของแผ่นฟิล์มที่ดีและมีความคงตัวสำหรับแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งทั้งสามชนิดแสดงดังตารางที่ 10 สำหรับแป้ง Elastigel 2000C® สูตรที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกจะให้แผ่นฟิล์มที่มีค่าความยาวที่ยืดออกก่อนขาดและปริมาณความชื้นที่คล้ายคลึงกับแผ่นฟิล์มเจลละติน ส่วนค่าความเค้นสูงสุดจะต่ำกว่าแผ่นฟิล์มเจลละติน แต่มีค่าสูงกว่าแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติก ส่วนแผ่นฟิล์มที่ใช้แป้ง Era-Gel® 25 % และ Elastigel 3000M® 20 % แทนที่เจลละติน พบว่า กลีเซอริน 0-2 % และซอร์บิทอล 0-4 % เป็นสารเสริมสภาพพลาสติกที่เหมาะสมเนื่องจากให้คุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 10 ปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติกที่คัดเลือกสำหรับเตรียมแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้ง 3 ชนิด

ชนิดของแป้งและ ปริมาณที่แทนที่เจลละติน	ปริมาณสารเสริมสภาพพลาสติก (%w/w ของสารละลาย)	
	กลีเซอริน	ซอร์บิทอล
Era-Gel ® 25 %	0-2	0-4
Elastigel 2000C ® 35 %	0	0
Elastigel 3000M ® 20 %	0-2	0-4

5. การเตรียมเปลือกแคปซูลชนิดแข็งโดยวิธีการจุ่มด้วยแบบพิมพ์

5.1 การเตรียมเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก

จากผลการศึกษาข้างต้น ได้เลือกแป้ง 3 ชนิดมาทดแทนการใช้เจลาตินในการศึกษาการเตรียมเปลือกแคปซูลชนิดแข็ง โดยวิธีการจุ่มด้วยแบบพิมพ์ โดยเตรียมสารละลายของเจลาติน หรือเจลาตินผสมแป้งในความเข้มข้น 33 %w/w และศึกษาคุณสมบัติทางกายภาพของเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมได้ ได้แก่ น้ำหนัก และความหนาของเปลือกแคปซูล โดยแยกส่วนฝาและส่วนตัว เปรียบเทียบกับเปลือกแคปซูลเจลาตินที่มีจำหน่ายในปัจจุบัน ผลการทดลองแสดงดังตารางที่ 11 ซึ่งพบว่า น้ำหนักและความหนาของเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมได้จากศึกษานี้จะมากกว่าเปลือกแคปซูลเจลาตินที่มีจำหน่าย ซึ่งอาจเป็นเนื่องจากความแตกต่างของเครื่องมือที่ใช้ในห้องปฏิบัติการและเทคนิคการเตรียมของผู้ทำการศึกษา อย่างไรก็ตาม เปลือกแคปซูลเจลาตินที่เตรียมได้ในการศึกษานี้ไม่มีความแตกต่างจากเปลือกแคปซูลเจลาตินที่มีจำหน่าย ปริมาณความชื้นของเปลือกแคปซูลเจลาตินที่มีจำหน่ายและเปลือกแคปซูลเจลาตินที่เตรียมได้อยู่ในช่วงมาตรฐานคือ 12-16 % ซึ่งผลนี้แสดงให้เห็นว่ากระบวนการจุ่มด้วยแบบพิมพ์และวิธีการทำให้แห้งสามารถใช้ได้ในการศึกษานี้และให้ผลที่ไม่แตกต่างกันระหว่างเครื่องมือในห้องปฏิบัติการและเครื่องมืออัตโนมัติในระดับอุตสาหกรรม

ตารางที่ 11 น้ำหนักและความหนาของเปลือกแคปซูลชนิดแข็งชนิดต่างๆที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก (n = 10, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ชนิดเปลือกแคปซูล	น้ำหนัก (มก.)		ความหนา (มม.)	
	ส่วนฝา	ส่วนตัว	ส่วนฝา	ส่วนตัว
แคปซูลที่มีจำหน่าย	30.629 ± 0.807	42.627 ± 1.053	0.122 ± 0.005	0.102 ± 0.005
เจลาตินที่เตรียมขึ้น	30.143 ± 2.085	45.203 ± 2.924	0.129 ± 0.016	0.106 ± 0.013
Era-Gel ® *	30.140 ± 3.009	42.700 ± 2.996	0.124 ± 0.015	0.101 ± 0.010
Elastigel 2000C ^{®***}	28.101 ± 2.234	40.599 ± 1.946	0.111 ± 0.017	0.103 ± 0.015
Elastigel 3000M ^{®***}	32.946 ± 2.153	48.938 ± 5.127	0.134 ± 0.019	0.115 ± 0.018

* เจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 %

** เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 %

*** เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 %

ตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า น้ำหนักและความหนาของทั้งส่วนฝาและส่วนตัวรวมกันสำหรับเปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจลาตินผสมแป้งทั้งสามสูตรอยู่ในช่วงมาตรฐาน คือ 77 ± 6 มก. (TIS 913-2545) ปริมาณความชื้นของเปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้ง Era-Gel®, Elastigel 2000C® และ Elastigel 3000M® เท่ากับ 11.88, 12.26 และ 13.40 %w/w ตามลำดับ ซึ่งเปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® จะมีปริมาณความชื้นต่ำกว่าช่วงมาตรฐานเล็กน้อย (12-16 %) อย่างไรก็ตาม Bae และคณะ (2008) ได้ศึกษาการเตรียมเปลือกแคปซูลที่เตรียมจากแป้งเพียงอย่างเดียว พบว่า ปริมาณความชื้นของเปลือกแคปซูลแป้งนี้จะต่ำประมาณ 4-5 %w/w และ Forssell และคณะ (2002) ได้รายงานว่ ฟิล์มแป้งที่มีปริมาณความชื้นต่ำกว่า 15 % จะมีคุณสมบัติเป็นตัวกั้นออกซิเจนที่ดี

5.2 การเตรียมเปลือกแคปซูลชนิดแข็งของเจลาตินผสมแป้งที่มีสารเสริมสภาพพลาสติก

สารเสริมสภาพพลาสติกที่ใช้ในการเตรียมเปลือกแคปซูลจากเจลาตินผสมแป้งในการศึกษานี้ คือ กลีเซอรินและซอร์บิทอลปริมาณ 1-3 %w/w ของสารละลาย โดยเปรียบเทียบคุณสมบัติทางกายภาพกับเปลือกแคปซูลเจลาตินที่มีจำหน่าย แต่เนื่องจากยังไม่มีข้อกำหนดเฉพาะสำหรับคุณลักษณะของเปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจลาติน ดังนั้นในการศึกษานี้จึงกำหนดข้อกำหนดคุณลักษณะขึ้นเองเพื่อให้ประเมินคุณสมบัติของเปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจลาตินผสมแป้ง โดยชั่งน้ำหนักและวัดความหนาของเปลือกแคปซูลเจลาตินที่มีจำหน่ายจำนวน 10 แคปซูล ซึ่งได้ผลดังนี้ น้ำหนักและความหนาของส่วนฝา เท่ากับ 30.629 ± 0.807 มก. และ 0.122 ± 0.005 มม. ส่วนตัวของเปลือกเท่ากับ 42.627 ± 1.053 มก. และ 0.102 ± 0.005 มม.

5.2.1 เปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติก

ตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า น้ำหนักของเปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® ที่มีและไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับเปลือกแคปซูลเจลาตินที่มีจำหน่าย และอยู่ในช่วงมาตรฐาน (TIS 913-2545) อย่างไรก็ตาม สูตรที่มีกลีเซอริน 2 และ 3 % จะให้เปลือกแคปซูลที่มีน้ำหนักมากกว่าข้อกำหนดคุณลักษณะที่ตั้งไว้ ส่วนความหนาของเปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® ที่มีและไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกจะอยู่ในข้อกำหนดคุณลักษณะ ยกเว้นสูตรที่มีกลีเซอริน 3 % สำหรับค่าปริมาณความชื้น เปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® ทุกสูตรมีความชื้นในช่วง 10.64-11.96 % ซึ่งต่ำกว่าช่วงมาตรฐาน (12-16 %) ยกเว้น สูตรที่มีซอร์บิทอล 1 % จะมีความชื้น 12.32 % ซึ่งอยู่ในช่วงมาตรฐาน (TIS 913-2545) จากผลการทดลอง ถึงแม้ว่า เปลือก

แคปซูลเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® ที่มีซอร์บิทอลจะมีน้ำหนัก ความหนา และปริมาณความชื้นอยู่ในช่วงที่กำหนด แต่พบว่าเปลือกแคปซูลมีความเปราะมากและยากในการแกะออกจากแบบพิมพ์เมื่อเปรียบเทียบกับสูตรที่ใช้กลีเซอรินเป็นสารเสริมสภาพพลาสติก ดังนั้น เปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % ที่มีกลีเซอริน 1 %w/w ของสารละลาย จึงเป็นสูตรที่เลือกสำหรับการศึกษาต่อไป

5.2.2 เปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติก

เปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® ที่มีและไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก มีน้ำหนักที่ไม่แตกต่างจากเปลือกแคปซูลเจลละตินที่มีจำหน่าย โดยผ่านข้อกำหนดคุณลักษณะที่ตั้งไว้ และอยู่ในช่วงมาตรฐานด้วย (TIS 913-2545) (ตารางที่ 12) ยกเว้น สูตรที่มีซอร์บิทอล 3 % ซึ่งให้เปลือกแคปซูลที่มีน้ำหนักมากกว่าข้อกำหนดคุณลักษณะ ส่วนความหนาของเปลือกแคปซูลและปริมาณความชื้นไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากเปลือกแคปซูลที่มีจำหน่ายและอยู่ภายในช่วงที่กำหนด (ตารางที่ 13)

5.2.3 เปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % ที่มีสารเสริมสภาพพลาสติก

เปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® ที่มีและไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติกทุกสูตรไม่ผ่านข้อกำหนดคุณลักษณะที่ตั้งไว้ทั้งน้ำหนักและความหนา (ตารางที่ 12 และ 13) สำหรับปริมาณความชื้น สูตรที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก หรือมีซอร์บิทอล 1 และ 2 % จะให้เปลือกแคปซูลที่มีความชื้นอยู่ในช่วง 12-16 %w/w ส่วนสูตรอื่นๆจะให้เปลือกแคปซูลที่มีความชื้นต่ำกว่าช่วงมาตรฐาน การพิจารณาสูตรตำรับที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาต่อไปจะพิจารณาจากความยากในการแกะออกจากแบบพิมพ์และความเปราะของเปลือกแคปซูล ดังนั้น สำหรับเปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % สูตรที่มีกลีเซอริน 2 %w/w ของสารละลาย จึงเป็นสูตรที่เลือกสำหรับการศึกษาต่อไป เนื่องจากเป็นสูตรที่สามารถแกะออกจากแบบพิมพ์ได้ง่ายและเปลือกแคปซูลที่เตรียมได้มีความเปราะน้อย

สรุปจากผลการทดลองข้างต้น สูตรตำรับที่เลือกสำหรับเตรียมเป็นเปลือกแคปซูลชนิดแข็งเพื่อทำการศึกษาผลของสารลดแรงตึงผิวต่อไป คือ 1) สูตรที่มีเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % และกลีเซอริน 1 % 2) สูตรที่มีเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % ที่ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก และ 3) สูตรที่มีเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกลีเซอริน 2 %

ตารางที่ 12 น้ำหนักของเปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้งที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกในปริมาณต่างๆ (n = 10, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

ชนิดและปริมาณ (%w/w)		น้ำหนักของส่วนฝา (มก.)		
		Era-Gel®*	Elastigel 2000C®**	Elastigel 3000M®***
ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก		30.143 $\pm$ 3.009	28.101 $\pm$ 2.234	34.276 $\pm$ 2.261
กลีเซอริน	1	30.943 $\pm$ 3.076	27.911 $\pm$ 3.157	33.099 $\pm$ 1.433
	2	32.271 $\pm$ 2.246	29.522 $\pm$ 0.974	36.065 $\pm$ 2.500
	3	35.787 $\pm$ 3.082	29.731 $\pm$ 1.585	38.382 $\pm$ 4.677
ซอร์บิทอล	1	29.515 $\pm$ 3.353	28.673 $\pm$ 1.255	30.958 $\pm$ 1.476
	2	30.418 $\pm$ 1.701	28.705 $\pm$ 2.487	33.564 $\pm$ 3.069
	3	31.285 $\pm$ 1.042	32.014 $\pm$ 1.759	35.351 $\pm$ 4.397

ชนิดและปริมาณ (%)		น้ำหนักของส่วนตัว (มก.)		
		Era-Gel®*	Elastigel 2000C®**	Elastigel 3000M®***
ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก		42.700 $\pm$ 2.996	40.599 $\pm$ 1.946	48.935 $\pm$ 5.127
กลีเซอริน	1	45.240 $\pm$ 2.757	45.360 $\pm$ 4.178	50.637 $\pm$ 4.615
	2	49.174 $\pm$ 4.846	45.589 $\pm$ 3.701	51.505 $\pm$ 3.036
	3	51.318 $\pm$ 3.328	49.161 $\pm$ 6.164	48.826 $\pm$ 3.388
ซอร์บิทอล	1	43.411 $\pm$ 1.251	42.602 $\pm$ 3.394	47.695 $\pm$ 2.214
	2	44.222 $\pm$ 2.378	39.377 $\pm$ 2.330	53.168 $\pm$ 3.407
	3	48.257 $\pm$ 4.259	46.981 $\pm$ 3.189	51.027 $\pm$ 4.748

* เจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 %

** เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 %

*** เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 %

ตารางที่ 13 ความหนาของเปลือกแคปซูลเจละตินผสมแป้งที่มีสารเสริมสภาพพลาสติกในปริมาณต่างๆ (n = 10, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

ชนิดและปริมาณ (%w/w)		ความหนาของส่วนฝา (มม.)		
สารเสริมสภาพพลาสติก		Era-Gel ^{®*}	Elastigel 2000C ^{®**}	Elastigel 3000M ^{®***}
ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก		0.124 $\pm$ 0.015	0.111 $\pm$ 0.017	0.134 $\pm$ 0.019
กลีเซอริน	1	0.131 $\pm$ 0.014	0.114 $\pm$ 0.017	0.139 $\pm$ 0.013
	2	0.133 $\pm$ 0.015	0.120 $\pm$ 0.012	0.145 $\pm$ 0.022
	3	0.156 $\pm$ 0.017	0.119 $\pm$ 0.011	0.152 $\pm$ 0.027
ซอร์บิทอล	1	0.125 $\pm$ 0.024	0.117 $\pm$ 0.014	0.130 $\pm$ 0.013
	2	0.138 $\pm$ 0.019	0.120 $\pm$ 0.026	0.133 $\pm$ 0.019
	3	0.129 $\pm$ 0.014	0.128 $\pm$ 0.016	0.139 $\pm$ 0.021

ชนิดและปริมาณ (%)		ความหนาของส่วนตัว (มม.)		
สารเสริมสภาพพลาสติก		Era-Gel ^{®*}	Elastigel 2000C ^{®**}	Elastigel 3000M ^{®***}
ไม่มีสารเสริมสภาพพลาสติก		0.101 $\pm$ 0.010	0.103 $\pm$ 0.015	0.115 $\pm$ 0.018
กลีเซอริน	1	0.116 $\pm$ 0.010	0.118 $\pm$ 0.016	0.120 $\pm$ 0.014
	2	0.117 $\pm$ 0.016	0.104 $\pm$ 0.015	0.124 $\pm$ 0.017
	3	0.122 $\pm$ 0.010	0.109 $\pm$ 0.016	0.127 $\pm$ 0.029
ซอร์บิทอล	1	0.104 $\pm$ 0.006	0.108 $\pm$ 0.015	0.114 $\pm$ 0.013
	2	0.101 $\pm$ 0.007	0.093 $\pm$ 0.011	0.134 $\pm$ 0.020
	3	0.113 $\pm$ 0.022	0.122 $\pm$ 0.018	0.132 $\pm$ 0.018

* เจละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 %

** เจละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 %

*** เจละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 %

6. ผลของโซเดียมลอริลซัลเฟต (SLS) ต่อการเตรียมสารละลายและเปลือกแคปซูลชนิดแข็ง

SLS เป็นสารลดแรงตึงผิวซึ่งเติมลงในสารละลายเจละตินผสมแป้งเพื่อเป็นสารช่วยในกระบวนการเตรียมเปลือกแคปซูลชนิดแข็งโดยช่วยให้แบบพิมพ์เปียกทั่ว จากตารางที่ 14 การเติม SLS ในปริมาณ 1 %w/w ของน้ำหนักรวมเจละตินและแป้ง มีผลเพิ่มความหนืดของสารละลายเจละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® และ Elastigel 3000M® ส่วนสารละลายเจละตินผสมแป้ง Era-Gel® ความหนืดจะลดลงเมื่อเติม SLS เพียง 0.1 %w/w

ตารางที่ 14 ผลของ SLS ต่อความหนืดของสารละลายเจละตินผสมแป้งชนิดต่างๆ

สารละลายเจละตินผสมแป้งและสารอื่นๆ			
ชนิดของแป้งที่ แทนที่เจละติน	สารเสริมสภาพ พลาสติก	SLS	ความหนืด (mPa.s)
Era-Gel ® 25 %	กลีเซอริน 1%	-	2242.82
		0.1 %	1985.95
		1 %	2020.81
Elastigel 2000C ® 35 %	-	-	1302.30
		0.1 %	1236.02
		1 %	1656.89
Elastigel 3000M ® 20 %	กลีเซอริน 2 %	-	2053.22
		0.1 %	2058.06
		1 %	2278.08

การประเมินผลของ SLS ต่อคุณสมบัติของเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมจากเจละตินผสมแป้ง โดยเปรียบเทียบน้ำหนักและความหนาของเปลือกแคปซูลที่เตรียมได้กับสูตรที่ไม่ได้เติม SLS ผลการทดลอง พบว่า น้ำหนักของเปลือกแคปซูลเจละตินผสมแป้งทุกสูตรที่ศึกษามีค่าที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 15-17) ดังนั้น จึงใช้ความสม่ำเสมอของความหนาเปลือกแคปซูล ความหนืดของสารละลาย ลักษณะ

ความเป็นมันวาวของแผ่นฟิล์ม และความยากในการเตรียมเปลือกแคปซูลสำหรับการประเมินผลของ SLS ต่อการเตรียมเปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้ง

ปริมาณที่เหมาะสมของ SLS สำหรับเตรียมเปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้งขึ้นกับชนิดของแป้งที่ใช้แทนที่เจลละติน สูตรที่ใช้แป้ง Era-Gel® SLS 0.1 % จะให้เปลือกแคปซูลที่มีความหนาสม่ำเสมอ ไม่มีความแตกต่างระหว่างความหนาของส่วนปลายและส่วนผนังด้านข้างของเปลือกแคปซูล (ตารางที่ 15) สำหรับสูตรที่ใช้แป้ง Elastigel 2000C® SLS 0.1 % จะให้แผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งที่มีความมันวาวของแผ่นฟิล์มเพิ่มขึ้นจาก 39.53 GU เป็น 62.36 GU (ตารางที่ 18) ส่วนน้ำหนักและความหนาด้านข้างของเปลือกแคปซูลทั้งส่วนฝาและส่วนตัวลดลงเพียงเล็กน้อย (ตารางที่ 16) สำหรับสูตรที่ใช้แป้ง Elastigel 3000M® ที่เติม SLS จะให้แผ่นฟิล์มที่มีความเรียบและความมันวาวลดลง เนื่องจาก SLS เป็นสารลดแรงตึงผิวซึ่งทำให้เกิดฟองมากในระหว่างการเตรียมสารละลาย ดังนั้น สำหรับแป้งดัดแปร Elastigel 3000M® สูตรที่ไม่เติมสาร SLS จึงเป็นสูตรที่เลือกสำหรับการศึกษาต่อไป

ตารางที่ 15 ผลของ SLS ต่อน้ำหนักและความหนาของเปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % ที่มีกลีเซอริน 1 %w/w (n = 10, ค่าเฉลี่ย ± SD)

เปลือก แคปซูล	ปริมาณ SLS (%)	น้ำหนัก (มก.)	ความหนา (มม.)	
			ด้านข้าง	ส่วนปลาย
ส่วนฝา	0	35.567 ± 1.914	0.150 ± 0.017	0.180 ± 0.025
	0.1	31.881 ± 1.303	0.137 ± 0.017	0.135 ± 0.016
	1	32.497 ± 1.139	0.140 ± 0.018	0.181 ± 0.031
ส่วนตัว	0	51.898 ± 3.395	0.121 ± 0.016	0.188 ± 0.012
	0.1	47.601 ± 2.921	0.121 ± 0.017	0.135 ± 0.013
	1	47.435 ± 1.883	0.127 ± 0.010	0.169 ± 0.022

ตารางที่ 16 ผลของ SLS ต่อน้ำหนักและความหนาของเปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % (n = 10, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

เปลือก แคปซูล	ปริมาณ SLS (%)	น้ำหนัก (มก.)	ความหนา (มม.)	
			ด้านข้าง	ส่วนปลาย
ส่วนฝา	0	25.186 $\pm$ 1.062	0.107 $\pm$ 0.012	0.121 $\pm$ 0.023
	0.1	23.717 $\pm$ 1.904	0.099 $\pm$ 0.009	0.122 $\pm$ 0.019
	1	28.895 $\pm$ 1.569	0.118 $\pm$ 0.011	0.145 $\pm$ 0.015
ส่วนตัว	0	37.724 $\pm$ 2.040	0.099 $\pm$ 0.012	0.097 $\pm$ 0.010
	0.1	33.722 $\pm$ 0.938	0.083 $\pm$ 0.005	0.102 $\pm$ 0.007
	1	36.860 $\pm$ 1.052	0.095 $\pm$ 0.011	0.109 $\pm$ 0.010

ตารางที่ 17 ผลของ SLS ต่อน้ำหนักและความหนาของเปลือกแคปซูลเจลาตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % ที่มีกลีเซอริน 2 %w/w (n = 10, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

เปลือก แคปซูล	ปริมาณ SLS (%)	น้ำหนัก (มก.)	ความหนา (มม.)	
			ด้านข้าง	ส่วนปลาย
ส่วนฝา	0	34.021 $\pm$ 1.069	0.143 $\pm$ 0.014	0.165 $\pm$ 0.012
	0.1	33.191 $\pm$ 1.029	0.138 $\pm$ 0.013	0.172 $\pm$ 0.017
	1	35.035 $\pm$ 1.046	0.143 $\pm$ 0.011	0.192 $\pm$ 0.021
ส่วนตัว	0	52.550 $\pm$ 1.842	0.134 $\pm$ 0.012	0.170 $\pm$ 0.013
	0.1	50.162 $\pm$ 1.629	0.126 $\pm$ 0.017	0.166 $\pm$ 0.017
	1	53.308 $\pm$ 1.556	0.133 $\pm$ 0.007	0.192 $\pm$ 0.038

ตารางที่ 18 ผลของ SLS ต่อลักษณะความมันวาวของแผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆ (n = 10, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

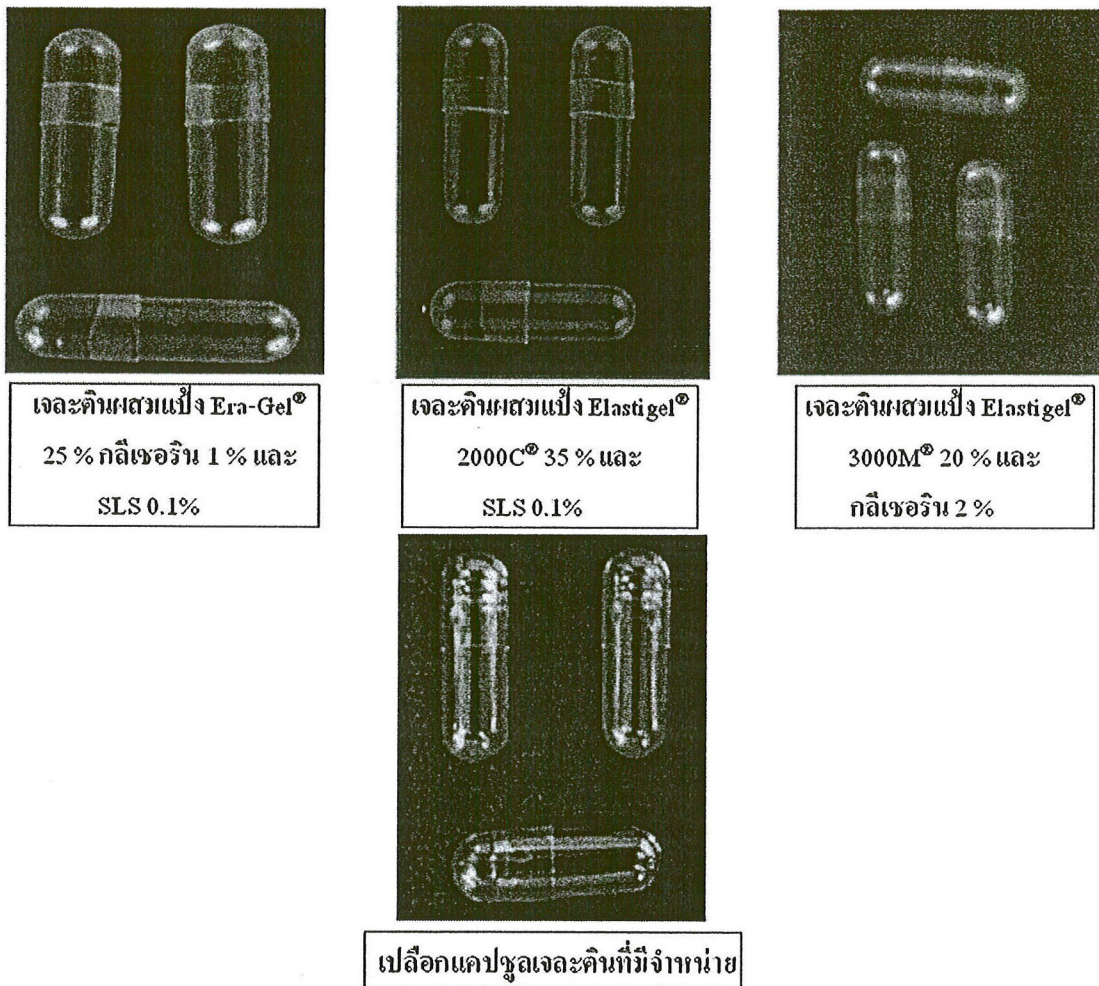
แผ่นฟิล์มเจลละตินผสมแป้งและสารอื่นๆ		ความมันวาว (GU)		
ปริมาณแป้งที่แทนที่เจลละติน	สารเสริมสภาพพลาสติก	ไม่มี SLS	SLS 0.1 %	SLS 1 %
Era-Gel ® 25 %	กลีเซอริน 1%	24.37 $\pm$ 0.30	21.61 $\pm$ 0.19	13.04 $\pm$ 0.07
Elastigel 2000C ® 35 %	-	39.53 $\pm$ 1.15	62.36 $\pm$ 1.06	18.01 $\pm$ 0.26
Elastigel 3000M ® 20 %	กลีเซอริน 2 %	80.72 $\pm$ 0.70	63.97 $\pm$ 1.11	14.56 $\pm$ 0.21

สรุปผลของการเติมสาร SLS ต่อการเตรียมเปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้ง สูตรตำรับที่คัดเลือกสำหรับการศึกษาต่อไป คือ 1) สูตรที่ประกอบด้วยเจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กลีเซอริน 1 % และ SLS 0.1 % 2) สูตรที่ประกอบด้วยเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 % และ 3) สูตรที่ประกอบด้วยเจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกลีเซอริน 2 % เปลือกแคปซูลเจลละตินผสมแป้งที่เตรียมได้มีลักษณะ รูปร่าง และขนาดคล้ายคลึงกับเปลือกแคปซูลเจลละตินที่มีจำหน่าย แต่มีความขุ่นมากกว่าเปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจลละตินเพียงอย่างเดียวซึ่งจะมีลักษณะใส (รูปที่ 38)

7. การทดสอบการแตกตัวของเปลือกแคปซูล

เปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมจากเจลละตินผสมแป้งทั้งสามสูตรซึ่งได้จากการคัดเลือกสูตรตำรับที่เหมาะสมจากการศึกษาในข้อ 6 นำมาทดสอบการแตกตัว และการละลาย โดยเปรียบเทียบกับเปลือกแคปซูลเจลละตินซึ่งเตรียมด้วยวิธีเดียวกันและเปลือกแคปซูลเจลละตินที่มีจำหน่าย โดยปกติแล้ว การทดสอบการแตกตัวของแคปซูล จะใช้แคปซูลที่บรรจุสารสำคัญ แต่มีเกสซ์ตำรับบางเล่ม เช่น เกสซ์ตำรับของประเทศญี่ปุ่นที่ทดสอบเปลือกแคปซูลเปล่า โดยกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการแตกตัวให้ไม่เกิน 10 นาที ในขณะที่มาตรฐานอุตสาหกรรมไทย (TIS 913-2545) กำหนดให้ไม่เกิน 15 นาที

ผลการทดสอบการแตกตัวแสดงดังตารางที่ 19 พบว่า ระยะเวลาในการแตกตัวของเปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจลละตินผสมแป้งทั้งสามสูตรรวมทั้งเปลือกแคปซูลเจลละตินที่เตรียมโดยวิธีเดียวกันอยู่ภายในเวลา 15 นาทีซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของ TIS

รูปที่ 38 ลักษณะของเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมจากเจลละตินผสมแป้งตามสูตรตำรับที่ได้คัดเลือกเปรียบเทียบกับเปลือกแคปซูลเจลละตินที่มีจำหน่าย

8. การทดสอบการละลายของเปลือกแคปซูล

การทดสอบการละลายของเปลือกแคปซูล ทำโดยบรรจุด้วยไคคลอซซาซิลิน 250 มก. ในเปลือกแคปซูลที่ศึกษา และหาปริมาณของไคคลอซซาซิลินที่ละลายออกมาที่เวลาต่างๆซึ่งคำนวณได้จากกราฟการเทียบมาตรฐานระหว่างความเข้มข้นของไคคลอซซาซิลินและค่าการดูดกลืนแสงที่ 274 นาโนเมตร (ภาคผนวก ก) ผลการทดสอบการละลายของเปลือกแคปซูลชนิดต่างๆแสดงดังรูปที่ 39

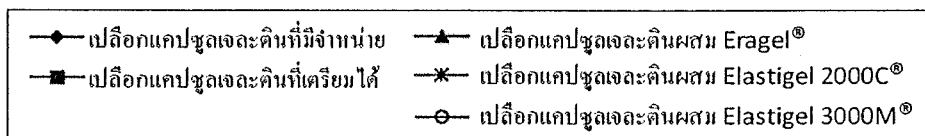
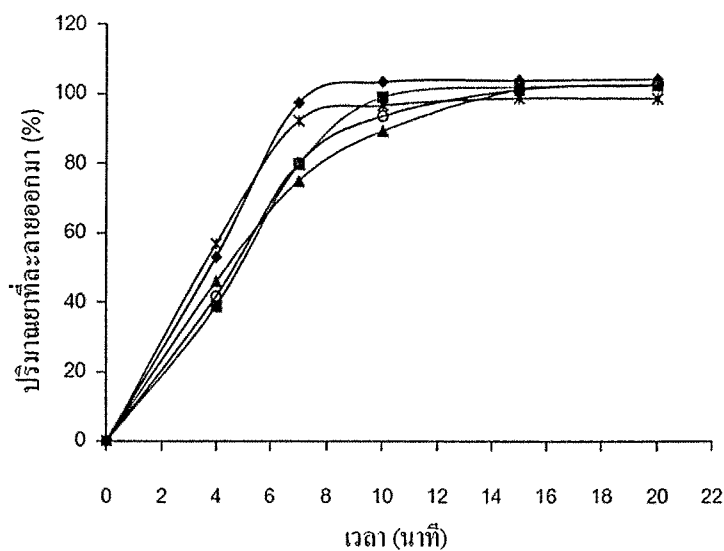
ตารางที่ 19 ระยะเวลาการแตกตัวของเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมจากเจลาตินและเจลาตินผสมแป้งชนิดต่างๆ (n = 6, ค่าเฉลี่ย $\pm$ SD)

ชนิดของเปลือกแคปซูล	ระยะเวลาการแตกตัว (นาที)
เจลาตินที่มีจำหน่าย	3.13 $\pm$ 0.48
เจลาตินที่เตรียมขึ้น	4.18 $\pm$ 1.19
เจลาตินผสมแป้ง Era-Gel ® *	6.21 $\pm$ 1.46
เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C ^{®**}	4.65 $\pm$ 1.51
เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 3000M ^{®***}	8.01 $\pm$ 1.37

* เจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กลีเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกลีเซอริน 2 %

รูปที่ 39 กราฟแสดงบันทึกการละลายของเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมจากส่วนประกอบต่างๆ โดยใช้โคคลอกซาซิลิน 250 มก. เป็นยาต้นแบบ (n = 6)

สำหรับผลิตภัณฑ์ยาแคปซูลไดคอลลอกซาซิดีน USP25 กำหนดว่า ใน 6 แคปซูลต้องไม่มีแคปซูลใดเลยที่ไดคอลลอกซาซิดีนละลายน้อยกว่า 75 % ของปริมาณที่ระบุในฉลากภายใน 30 นาที จากรูปที่ 39 แสดงให้เห็นว่า การละลายของเปลือกแคปซูลทุกชนิดที่ศึกษาซึ่งบรรจุไดคอลลอกซาซิดีนเป็นไปตามข้อกำหนดของ USP25 และไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างบันทึกการละลายของเปลือกแคปซูลชนิดต่างๆ เปลือกแคปซูลทุกชนิดที่ศึกษาสามารถละลายได้อย่างสมบูรณ์ภายใน 10 นาที ซึ่งสรุปได้ว่า เปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจละตินผสมแป้งทั้งสามสูตรรวมทั้งเปลือกแคปซูลเจละตินที่เตรียมขึ้นด้วยวิธีเดียวกันมีคุณสมบัติการแตกตัวเทียบเท่ากับเปลือกแคปซูลเจละตินที่มีจำหน่าย

9. ความคงตัวของเปลือกแคปซูลเจละตินและเจละตินผสมแป้ง

เปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจละตินผสมแป้งทั้งสามสูตรซึ่งได้คัดเลือกจากการศึกษาในข้อ 6 นำมาศึกษาความคงตัวโดยเก็บเปลือกแคปซูลในสภาวะที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 75 % ซึ่งเป็นสภาวะการเก็บสำหรับประเทศในเขตร้อนชื้น โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งมีภูมิอากาศที่ร้อน อุณหภูมิประมาณ 39-40 °C และมีความชื้นสูง นอกจากนี้ ยังศึกษาผลของการเก็บเปลือกแคปซูลในถุงโพลีเอทิลีนความหนาแน่นต่ำ (LDPE) ซึ่งเป็นถุงที่ใช้กันตามปกติสำหรับเก็บแคปซูลในอุตสาหกรรม การผลิตเปลือกแคปซูลชนิดแข็งต่อความคงตัวของเปลือกแคปซูล โดยเปรียบเทียบกับเปลือกแคปซูลที่ไม่ได้เก็บไว้ในถุงชนิดนี้ซึ่งจะสัมผัสกับอากาศโดยตรงและเก็บไว้ที่สภาวะเดียวกันเป็นเวลา 1 และ 3 เดือน

ผลการศึกษาความคงตัวของเปลือกแคปซูลแสดงดังตารางที่ 20-27 เปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® จะมีความคงตัวคล้ายคลึงกับเปลือกแคปซูลเจละตินที่เตรียมขึ้นมากที่สุด หลังจากเก็บไว้ที่สภาวะต่างๆ เมื่อพิจารณาน้ำหนักและความหนาของเปลือกแคปซูลที่เปลี่ยนแปลงไป พบว่า ไม่สามารถใช้สำหรับการประเมินผลความคงตัวของเปลือกแคปซูลได้ เนื่องจากค่าที่วัดได้มีความแปรปรวนและไม่มีแนวโน้มที่ชัดเจน (ตารางที่ 20-25) ส่วนปริมาณความชื้นของเปลือกแคปซูลทุกชนิดที่ศึกษาจะเพิ่มขึ้นหลังจากเก็บไว้ที่ทุกสภาวะทั้งที่เก็บและไม่เก็บไว้ในถุง LDPE เป็นเวลา 1 และ 3 เดือน (ตารางที่ 26) สำหรับระยะเวลาในการแตกตัวของเปลือกแคปซูลทุกชนิดที่ศึกษาจะเพิ่มขึ้นหลังจากเก็บไว้ที่ทุกสภาวะเป็นเวลา 1 และ 3 เดือน (ตารางที่ 27) ยกเว้น เปลือกแคปซูลที่เก็บไว้ในถุง LDPE ที่อุณหภูมิ 30 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 75 % เป็นเวลา 1 เดือน จะมีระยะเวลาการแตกตัวไม่แตกต่างจากตอนเริ่มต้น และเมื่อเก็บไว้ที่สภาวะนี้เป็นเวลา 3 เดือน ระยะเวลาในการแตกตัวของ

เปลือกแคปซูลยังคงอยู่ในช่วงมาตรฐาน คือ ภายใน 10 นาที ดังนั้น สภาวะสำหรับการเก็บรักษาเปลือกแคปซูลชนิดแข็งที่เตรียมจากเจละตินและเจละตินผสมแป้งควรเก็บไว้ในอุณหภูมิต่ำกว่า 30 °C และมีความชื้นสัมพัทธ์ 75 %

เมื่อคำนวณราคาของส่วนประกอบในสูตรตำรับทั้งสามสูตรที่ได้คัดเลือกสำหรับการเตรียมเปลือกแคปซูลชนิดแข็งจากการใช้แป้งทดแทนเจละตินบางส่วน พบว่า แป้งทั้งสามชนิดที่ใช้สามารถลดต้นทุนการผลิตเปลือกแคปซูลชนิดแข็งได้ดังแสดงในตารางที่ 28 สำหรับการคำนวณต้นทุนการผลิตในขนาด 5,000 กิโลกรัม ต้นทุนสำหรับการผลิตเปลือกแคปซูลเจละตินที่ทดแทนด้วยแป้ง Era-Gel® 25 % Elastigel 2000C® 35 % และ Elastigel 3000M® 20 % จะลดลง 275,000 บาท 297,500 บาท และ 175,000 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 20 นำหนัก (มก.) ของส่วนฝาเปลือกแคปซูลเจลละตินและเจลละตินผสมแข็งชนิดต่างๆที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C 75 % RH (n = 10, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	30.902 ± 1.192	31.607 ± 1.297	31.539 ± 1.264	30.598 ± 1.17	31.097 ± 1.103	31.609 ± 1.216
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	30.935 ± 1.317	31.945 ± 1.362	32.087 ± 1.348	31.601 ± 1.624	32.807 ± 1.691	32.65 ± 1.794
Era-Gel®*	32.205 ± 1.193	33.674 ± 1.332	33.323 ± 1.309	31.3 ± 1.305	32.617 ± 1.363	32.141 ± 1.336
Elastigel 2000C®**	24.247 ± 1.096	24.931 ± 1.137	24.907 ± 1.01	24.223 ± 0.667	25.324 ± 0.743	24.816 ± 0.695
Elastigel 3000M®***	34.881 ± 1.713	36.095 ± 1.853	36.036 ± 1.864	34.532 ± 1.953	36.525 ± 2.133	35.982 ± 1.989
ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	30.496 ± 0.626	32.16 ± 0.975	30.985 ± 0.615	30.227 ± 0.818	30.767 ± 0.821	30.962 ± 0.788
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	31.499 ± 1.704	32.49 ± 1.784	32.113 ± 1.775	30.078 ± 1.36	31.031 ± 1.28	30.645 ± 1.296
Era-Gel®*	32.703 ± 1.043	33.738 ± 1.098	33.077 ± 1.285	31.284 ± 1.248	32.221 ± 1.287	31.999 ± 1.344
Elastigel 2000C®**	24.209 ± 0.580	24.906 ± 0.610	25.06 ± 0.626	24.13 ± 0.811	24.739 ± 0.648	24.469 ± 0.793
Elastigel 3000M®***	36.165 ± 2.059	37.169 ± 2.143	36.522 ± 2.122	35.419 ± 1.971	37.633 ± 2.125	36.012 ± 2.345

* เจลละตินผสมแข็ง Era-Gel® 25 % กิลิเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลละตินผสมแข็ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลละตินผสมแข็ง Elastigel 3000M® 20 % และกิลิเซอริน 2 %

ตารางที่ 21 น้ำหนัก (มก.) ของส่วนตัวเปลือกแคปซูลเจลาตินและเจลาตินผสมแข็งชนิดต่างๆที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C 75 % RH (n = 10, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลาตินที่มีจำหน่าย	45.450 ± 1.219	46.523 ± 1.293	46.571 ± 1.214	45.186 ± 1.332	46.462 ± 1.518	46.480 ± 1.280
เจลาตินที่เตรียมขึ้น	44.626 ± 1.810	45.995 ± 1.823	46.105 ± 1.805	44.280 ± 1.462	45.928 ± 1.544	45.405 ± 1.585
Era-Gel®	48.427 ± 1.475	50.607 ± 1.565	50.210 ± 1.686	48.690 ± 1.482	50.905 ± 1.461	50.065 ± 1.691
Elastigel 2000C®**	39.293 ± 0.966	40.427 ± 0.981	40.381 ± 1.238	39.555 ± 0.910	41.099 ± 0.983	40.694 ± 1.025
Elastigel 3000M®***	54.146 ± 1.250	56.292 ± 1.278	55.740 ± 2.119	55.300 ± 1.423	58.247 ± 1.546	57.960 ± 1.493
ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลาตินที่มีจำหน่าย	45.089 ± 1.417	46.902 ± 1.727	45.899 ± 1.343	45.057 ± 1.792	46.100 ± 1.846	46.220 ± 1.981
เจลาตินที่เตรียมขึ้น	44.732 ± 1.585	46.239 ± 1.845	45.935 ± 1.843	43.827 ± 1.298	45.260 ± 1.373	44.650 ± 1.513
Era-Gel®	48.394 ± 1.598	49.958 ± 1.685	49.388 ± 1.659	49.063 ± 1.095	50.576 ± 1.158	50.568 ± 1.170
Elastigel 2000C®**	38.777 ± 1.097	40.049 ± 1.110	40.103 ± 1.144	38.847 ± 1.309	40.098 ± 1.405	39.519 ± 1.371
Elastigel 3000M®***	53.849 ± 1.585	55.543 ± 1.667	54.356 ± 1.776	55.531 ± 1.952	58.717 ± 1.921	56.584 ± 1.843

* เจลาตินผสมแข็ง Era-Gel® 25 % กลิเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลาตินผสมแข็ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลาตินผสมแข็ง Elastigel 3000M® 20 % และกลีเซอริน 2 %

ตารางที่ 22 ความหนา (มม.) ของด้านข้างส่วนฝาเปลือกแคปซูลเจลละตินและเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C
75 % RH (n = 30, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	0.122 ± 0.006	0.120 ± 0.008	0.122 ± 0.007	0.122 ± 0.006	0.121 ± 0.007	0.122 ± 0.006
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	0.128 ± 0.019	0.128 ± 0.017	0.130 ± 0.018	0.125 ± 0.017	0.128 ± 0.016	0.126 ± 0.016
Era-Gel®	0.138 ± 0.010	0.138 ± 0.014	0.142 ± 0.012	0.135 ± 0.011	0.142 ± 0.012	0.140 ± 0.011
Elastigel 2000C®**	0.099 ± 0.008	0.101 ± 0.010	0.104 ± 0.009	0.100 ± 0.009	0.106 ± 0.011	0.107 ± 0.099
Elastigel 3000M®***	0.152 ± 0.013	0.162 ± 0.015	0.162 ± 0.016	0.152 ± 0.011	0.158 ± 0.014	0.161 ± 0.013
ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	0.122 ± 0.006	0.132 ± 0.009	0.139 ± 0.008	0.122 ± 0.006	0.134 ± 0.009	0.132 ± 0.009
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	0.123 ± 0.018	0.135 ± 0.019	0.129 ± 0.020	0.121 ± 0.013	0.133 ± 0.021	0.131 ± 0.018
Era-Gel®	0.140 ± 0.014	0.152 ± 0.015	0.148 ± 0.013	0.135 ± 0.010	0.144 ± 0.013	0.143 ± 0.014
Elastigel 2000C®**	0.103 ± 0.006	0.107 ± 0.007	0.101 ± 0.012	0.098 ± 0.006	0.104 ± 0.011	0.104 ± 0.008
Elastigel 3000M®***	0.156 ± 0.014	0.176 ± 0.016	0.173 ± 0.017	0.154 ± 0.012	0.171 ± 0.013	0.172 ± 0.012

* เจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กิลีเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกิลีเซอริน 2 %

ตารางที่ 23 ความหนา (มม.) ของด้านข้างส่วนตัวเปลือกแคปซูลเจลละตินและเจลาตินผสมแป้งชนิดต่างๆที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C 75 % RH (n = 30, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลาตินที่มีจำหน่าย	0.105 ± 0.004	0.108 ± 0.007	0.106 ± 0.004	0.105 ± 0.005	0.107 ± 0.005	0.106 ± 0.004
เจลาตินที่เตรียมขึ้น	0.105 ± 0.012	0.106 ± 0.013	0.107 ± 0.012	0.105 ± 0.008	0.103 ± 0.016	0.107 ± 0.008
Era-Gel®	0.119 ± 0.010	0.124 ± 0.012	0.120 ± 0.023	0.120 ± 0.013	0.118 ± 0.023	0.122 ± 0.012
Elastigel 2000C®**	0.093 ± 0.007	0.093 ± 0.006	0.096 ± 0.008	0.095 ± 0.007	0.098 ± 0.007	0.098 ± 0.007
Elastigel 3000M®***	0.129 ± 0.010	0.138 ± 0.011	0.138 ± 0.010	0.137 ± 0.012	0.145 ± 0.013	0.145 ± 0.013
ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลาตินที่มีจำหน่าย	0.105 ± 0.005	0.113 ± 0.005	0.118 ± 0.006	0.106 ± 0.005	0.118 ± 0.010	0.116 ± 0.008
เจลาตินที่เตรียมขึ้น	0.106 ± 0.011	0.115 ± 0.012	0.119 ± 0.014	0.106 ± 0.012	0.110 ± 0.022	0.115 ± 0.012
Era-Gel®	0.115 ± 0.009	0.126 ± 0.011	0.125 ± 0.008	0.118 ± 0.009	0.130 ± 0.014	0.130 ± 0.012
Elastigel 2000C®**	0.095 ± 0.006	0.100 ± 0.007	0.101 ± 0.005	0.093 ± 0.008	0.100 ± 0.009	0.100 ± 0.009
Elastigel 3000M®***	0.128 ± 0.009	0.144 ± 0.011	0.143 ± 0.011	0.132 ± 0.010	0.146 ± 0.010	0.150 ± 0.012

* เจลาตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กิลีเซอร์ลิน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลาตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกิลีเซอร์ลิน 2 %

ตารางที่ 24 ความหนา (มม.) ของด้านปลายส่วนแผ่นเปลือกแกปชุดเจลละตินและเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C
75 % RH (n = 10, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	0.131 ± 0.017	0.134 ± 0.018	0.133 ± 0.017	0.131 ± 0.013	0.134 ± 0.013	0.135 ± 0.013
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	0.114 ± 0.014	0.115 ± 0.015	0.117 ± 0.016	0.122 ± 0.014	0.124 ± 0.014	0.124 ± 0.015
Era-Gel®	0.093 ± 0.014	0.094 ± 0.005	0.097 ± 0.006	0.095 ± 0.005	0.098 ± 0.005	0.101 ± 0.006
Elastigel 2000C®**	0.07 ± 0.007	0.071 ± 0.006	0.072 ± 0.006	0.068 ± 0.004	0.071 ± 0.005	0.068 ± 0.005
Elastigel 3000M®***	0.105 ± 0.008	0.113 ± 0.009	0.113 ± 0.008	0.102 ± 0.007	0.108 ± 0.012	0.113 ± 0.016
ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	0.132 ± 0.010	0.146 ± 0.011	0.148 ± 0.012	0.124 ± 0.011	NA	NA
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	0.110 ± 0.022	0.132* ± 0.034	0.134* ± 0.028	0.117 ± 0.009	NA	NA
Era-Gel®	0.095 ± 0.009	0.104 ± 0.008	0.102 ± 0.008	0.098 ± 0.008	0.104 ± 0.009	0.107 ± 0.011
Elastigel 2000C®**	0.068 ± 0.006	0.074 ± 0.008	0.074 ± 0.007	0.068 ± 0.004	NA	NA
Elastigel 3000M®***	0.111 ± 0.008	0.124 ± 0.010	0.124* ± 0.01	0.104 ± 0.008	NA	NA

NA: ไม่สามารถวัดค่าได้เนื่องจากเปลือกแกปชุดเกิดการเปลี่ยนแปลง

* เจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กัสซีเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกัสซีเซอริน 2 %

ตารางที่ 25 ความหนา (มม.) ของด้านปลายส่วนตัวเปลือกแคปซูลเจลละตินและเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C
75 % RH (n = 10, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 30 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	0.128 ± 0.010	0.131 ± 0.011	0.131 ± 0.010	0.134 ± 0.008	0.138 ± 0.009	0.137 ± 0.009
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	0.110 ± 0.022	0.112 ± 0.025	0.123 ± 0.031	0.103 ± 0.012	0.105 ± 0.013	0.105 ± 0.012
Era-Gel®	0.093 ± 0.014	0.094 ± 0.017	0.095 ± 0.018	0.096 ± 0.004	0.010 ± 0.006	0.100 ± 0.007
Elastigel 2000C®**	0.079 ± 0.009	0.083 ± 0.010	0.082 ± 0.011	0.078 ± 0.006	0.079 ± 0.006	0.080 ± 0.006
Elastigel 3000M®***	0.109 ± 0.009	0.113 ± 0.009	0.116 ± 0.010	0.102 ± 0.012	0.109 ± 0.011	0.114 ± 0.014
ชนิด	ไม่ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้			ใส่ถุง LDPE, 40 °C เก็บไว้		
	0	1 เดือน	3 เดือน	0	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	0.132 ± 0.009	0.144 ± 0.008	0.145 ± 0.009	0.126 ± 0.008	NA	NA
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	0.114 ± 0.016	0.123 ± 0.017	0.117 ± 0.016	0.101 ± 0.014	0.110 ± 0.014	NA
Era-Gel®	0.094 ± 0.006	0.101 ± 0.007	0.101 ± 0.006	0.098 ± 0.006	0.106 ± 0.008	NA
Elastigel 2000C®**	0.076 ± 0.003	0.08 ± 0.005	0.081 ± 0.005	0.077 ± 0.005	NA	NA
Elastigel 3000M®***	0.108 ± 0.009	0.12 ± 0.009	0.119 ± 0.009	0.109 ± 0.01	- NA	NA

NA: ไม่สามารถวัดค่าได้เนื่องจากเปลือกแคปซูลเกิดการเปลี่ยนรูป

* เจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กิลีเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกิลีเซอริน 2 %

ตารางที่ 26 ปริมาณความชื้นของเปลือกแคปซูลเจลละตินและเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C 75 % RH

สภาวะที่เก็บ	เวลาที่เก็บ (เดือน)	ปริมาณความชื้น (%) ของเปลือกแคปซูล				
		เจลละตินที่มี จำหน่าย	เจลละตินที่ เตรียมขึ้น	Era-Gel®*	Elastigel 2000C®**	Elastigel 3000M®***
-	0	13.24	13.12	11.51	12.19	10.63
30 °C 75 %RH	1	14.67	15.19	14.28	14.40	13.69
ไม่ใส่ถุง LDPE	3	15.05	15.56	14.94	14.50	15.09
30 °C 75 %RH	1	14.96	14.77	13.91	14.23	14.50
ใส่ถุง LDPE	3	15.55	15.84	14.95	14.60	15.64
40 °C 75 %RH	1	13.93	14.50	14.70	13.77	13.70
ไม่ใส่ถุง LDPE	3	15.26	15.48	15.29	14.16	15.56
40 °C 75 %RH	1	14.24	14.78	13.88	13.83	13.76
ใส่ถุง LDPE	3	16.19	16.08	16.05	14.91	16.71

* เจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กาลีเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกาลีเซอริน 2 %

ตารางที่ 27 ระยะเวลาการแตกตัว (นาทีก) ของเปลือกแคปซูลเจลละตินและเจลละตินผสมแป้งชนิดต่างๆที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 30 °C และ 40 °C 75 % RH (n = 6, ค่าเฉลี่ย ± SD)

ชนิด	ที่เวลาเริ่มต้น	30 °C						40 °C					
		ไม่ใส่ถุง LDPE			ใส่ถุง LPDE			ไม่ใส่ถุง LDPE			ใส่ถุง LPDE		
		1 เดือน	3 เดือน	1 เดือน	3 เดือน	1 เดือน	3 เดือน	1 เดือน	3 เดือน	1 เดือน	3 เดือน	1 เดือน	3 เดือน
เจลละตินที่มีจำหน่าย	3.13 ± 0.48	2.70 ± 0.55	2.93 ± 0.90	2.48 ± 0.53	2.48 ± 0.53	3.76 ± 1.54	3.89 ± 1.24	5.66 ± 3.95	3.69 ± 0.63	3.69 ± 0.63	4.43 ± 2.50		
เจลละตินที่เตรียมขึ้น	4.18 ± 1.19	5.88 ± 2.85	6.12 ± 1.35	3.59 ± 1.54	3.59 ± 1.54	6.16 ± 0.71	6.38 ± 2.15	26.3 ± 4.99	8.59 ± 4.08	8.59 ± 4.08	11.00 ± 4.75		
Era-Gel ®	6.21 ± 1.46	7.14 ± 2.91	10.3 ± 3.00	5.53 ± 1.46	5.53 ± 1.46	6.69 ± 3.13	15.5 ± 8.84	25.70 ± 5.25	10.10 ± 2.87	10.10 ± 2.87	11.4 ± 2.80		
Elastigel 2000C ^{®**}	4.65 ± 1.51	5.73 ± 2.14	6.65 ± 0.97	4.45 ± 0.74	4.45 ± 0.74	5.66 ± 1.53	8.97 ± 5.37	15.00 ± 9.22	5.71 ± 0.47	5.71 ± 0.47	13.9 ± 7.65		
Elastigel 3000M ^{®***}	8.01 ± 1.37	9.13 ± 2.40	9.60 ± 3.03	7.28 ± 1.03	7.28 ± 1.03	8.90 ± 1.48	13.3 ± 5.16	30.60 ± 8.50	11.4 ± 3.71	11.4 ± 3.71	9.98 ± 1.83		

* เจลละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กัลลีเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจลละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกัลลีเซอริน 2 %

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตระหว่างเปลือกแคปซูลที่เตรียมจากเจละตินและเจละตินผสมแป้งชนิดต่างๆ

เปลือกแคปซูล เจละตินผสมแป้ง	ราคาสาร (บาทต่อกก.)	ปริมาณ (กก.)		ต้นทุน (บาท)		ต้นทุนรวม (บาท)	ต้นทุนลดลง (บาท)
		เจละติน	แป้ง	เจละติน	แป้ง		
เจละตินอย่างเดียว	280	5,000	-	1,400,000	-	1,400,000	-
Era-Gel®*	60	1,250	3,750	75,000	1,050,000	1,125,000	275,000
Elastigel 2000C®**	110	1,750	3,250	192,500	910,000	1,102,500	297,500
Elastigel 3000M®***	105	1,000	4,000	105,000	1,120,000	1,225,000	175,000

* เจละตินผสมแป้ง Era-Gel® 25 % กิลีเซอริน 1 % และ SLS 0.1 %

** เจละตินผสมแป้ง Elastigel 2000C® 35 % และ SLS 0.1 %

*** เจละตินผสมแป้ง Elastigel 3000M® 20 % และกิลีเซอริน 2 %